

Utorak, 29. april 2008. godine

Svedok Mikhail Ermolaev

Otvorena sednica

Optuženi su pristupili Sudu

Početak u 9.03 h.

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA ORIE: Dobro jutro sivma u sudnici i oko sudnice. Gospođo sekretarko, molim vas, najavite predmet.

sekretar: Dobro jutro, časni Sude. Ovo je *Predmet IT-06-90-T, Tužilac protiv Gotovine i ostalih.*

SUDIJA ORIE: Hvala, gospođo sekretarko. Kao prvo, želeo bih da obavestim strane da zbog zdravstvenih razloga svedok broj 69 neće svedočiti, svakako ne uživo ove nedelje. Dalje informacije s tim u vezi dobićete kada dođe vreme. Gospodine Cayley, da li ste spremni za nastavak unakrsnog ispitivanja?

ADVOKAT CAYLEY: Jesam, časni Sude. Hvala.

SUDIJA ORIE: Gospodine Ermolaev, pre nego što dam reč gospodinu Cayleyju moram da vas obavestim da ste vezani svečanom izjavom koju ste dali na početku svog svedočenja. U redu. Izvolite, gospodine Cayley.

ADVOKAT CAYLEY: Hvala, gospodine predsedavajući.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT CAYLEY – NASTAVAK

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Dobro jutro, gospodine Ermolaev.

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Dobro jutro.

ADVOKAT CAYLEY: Molim da nam gospođa sekretarka pokaže dokazni predmet Odbrane broj D50.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Gospodine Ermolaev, orijentacije radi u ovom dokumentu, to je zahtev za podatke koje je uputio zamenik ministra unutrašnjih poslova Republike Hrvatske brojnim policijskim upravama u Hrvatskoj, uključujući, kao što možete da vidite, Zadarsko-kninsku policijsku upravu i Kninsku policijsku upravu. Da li vidite to?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Vidim.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Pogledajmo, molim vas, sledeću stranicu. Datum ovog dokumenta je 22. avgust 1995. godine. Da li vidite?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Molim vas, pročitajte, gospodine Ermolaev, i kad završite čitanje te stranice, recite mi, i onda ćemo da pređemo na sledeću stranicu.

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Broj 4 je ono što sam završio: "Gore citirani slučajevi..."

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Dobro. Zamoliću da vam se pokaže sledeća stranica, tako da možete da pročitate ceo dokument.

ADVOKAT CAYLEY: Molim sledeću stranicu. To je kraća stranica. Molim da se vrati prva stranica zbog jednog preliminarnog pitanja.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Da li ste pročitali, gospodine Ermolaev?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: U redu. Iz ovoga što vidite, dokument se, uglavnom, bavi operativnim policijskim poslovima, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Dakle, ako pogledate prvu stranicu dokumenta, videćete da ga šalje zamenik ministra unutrašnjih poslova na različite uprave policije. Dakle, za vašu informaciju, i to nije sporno u ovom predmetu, u ovo vreme načelnik Zadarsko-kninske policijske uprave bio je čovek po imenu gospodin Cetina, a načelnik Uprave policije u Kninu bio je čovek po imenu Čedo Romanić. Jeste li znali bilo koga od ta dva gospodina?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ne sećam se.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: A primetićete da gospodinu Čermaku nije upućen primerak ovog dokumenta, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: On nije dobio kopiju, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, vidim da nije, da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: I ako je bio u lancu komandovanja negde između zamenika ministra unutrašnjih poslova i ovih načelnika policijskih uprava onda biste očekivali da i on dobije primerak takvog dokumenta, zar ne?

TUŽILAC RUSSO: Ulažem prigovor, časni Sude. Traži se da svedok nagađa.

ADVOKAT CAYLEY: Mogu li da odgovorim na to, časni Sude? Ja ne mislim tako, jer je svedok, zapravo, dao odgovore na osnovu pitanja koja ste vi postavili, časni Sude, i rekao da je gospodin Čermak imao operativnu kontrolu nad policijom. To je operativni dokument. Onda bi se očekivalo da gospodin Čermak dobije primerak dokumenta ako je to tačno.

SUDIJA ORIE: Možete postaviti pitanja o standardnoj rutini i proceduri, da li to uključuje primerak za gospodina Čermaka. Ono što bi se očekivalo obično bi zavisilo od toga šta je urađeno i da li je ta osoba upoznata s onim što se obično radilo. Tako, dakle, pod tim okolnostima, s obzirom na vaša saznanja o položaju gospodina Čermaka, da li biste, rekao bih, u uobičajenom rutinskom postupku očekivali da gospodin Čermak dobije primerak o ovim pitanjima?

SVEDOK ERMOLAEV: Dakle, ako ne uzimamo u obzir ovaj konkretni dokument, generalno, barem kako sam ja shvatio, ili bar prema mojim zaključcima. Dakle, kada imamo savezne ministre i oni imaju svoje filijale u raznim područjima, nema sumnje da kontrolu i komandu vrši ministar, a u isto vreme znamo da je policija pod kontrolom i rukovodstvom osobe iz vlasti, koja je zadužena za ovu konkretnu teritoriju. To je ono što načelno mogu da kažem o tome.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Juče ste izjavili da ste se sreli sa generalom Čermakom, čini mi se, jednom. Da li je to tačno?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: I može da se kaže da se general Forand sretao sa generalom Čermakom redovno, barem koliko se vi sećate. Je li tako?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da. Jer mi smo blisko sarađivali na operativnom nivou a isto tako sam ja sarađivao sa generalom Forandom i pukovnikom Lesliem. Dakle, sve što se ticalo redovne situacije na terenu, ako je bilo potrebno, on je imao redovne kontakte sa kancelarijom generala Čermaka, da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Hvala vam.

ADVOKAT CAYLEY: Molim da nam se pokaže dokument koji nosi broj 1856. Oprostite, to je dokument sa spiska po Pravilu 65ter. Izvinjavam se.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Gospodine Ermolaev, to je pismo koje je uputio general Forand generalu Anti Gotovini i konkretni deo koji mene zanima nalazi se na drugoj stranici.

ADVOKAT CAYLEY: Molim da se pokaže druga stranica.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Molim vas, pročitajte... prvi, drugi, treći... četvrti paragraf na toj stranici. I kako bi sve bilo potpuno, molim vas, pročitajte i sledeći paragraf.

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Pročitao sam.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Hvala. Gospodine Ermolaev, da li se vi sećate ovog incidenta, ove krađe opreme Ujedinjenih nacija?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Mislite sa ...

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Mislim da je to bila oprema za kopanje. Radilo se o teškoj industrijskoj opremi koja je ukradena kratko vreme nakon pada Knina. Da li se sećate tog događaja?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Pa, generalno govoreći, sećam se da smo imali problema sa krađom opreme iz bataljona Ujedinjenih nacija... kao i opreme vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija, ali šta je konkretno ukradeno iz bataljona, nije moglo da se drži pod kontrolom.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: A vi vidite da je, u suštini, general Forand rekao da je general Čermak bio frustriran da to pronade jer su njegova ovlašćenja bila ograničena u pogledu pružanja pomoći, u suštini, za povratak ... moram da budem oprezan kako ovo da izrazim. Ali, da su ovlašćenja generala Čermaka bila ograničena u smislu pomoći zajedničke istrage od strane Ujedinjenih nacija i vojne policije Hrvatske vojske da se ova oprema pronade. Vidite li to?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Da li ste vi znali za mišljenje generala Foranda u vezi sa generalom Čermakom po ovom pitanju?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Kao prvo, kako ja shvatam, to je ono što se dogodilo bataljonima, odnosno, 24. avgusta sa vozilima Kenijskog bataljona ili ...ne mogu sve da pročitam što ovde piše. Međutim, u pravilu, kada se radilo o aktivnostima bataljona i aktivnostima vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija, obično nismo razmenjivali, znate, takve informacije, jer zaista, mislim, da je komanda bataljona Ujedinjenih nacija nezavisno telo, tako da on ima svoj štab. Ja sam imao svoj. Ispostavilo se da su naši štabovi bili zajedno, na istoj lokaciji, u takvoj konkretnoj misiji. Obično u drugim misijama imali smo odvojene štabove i mi smo održavali korektne odnose i posećivali jedni druge, ako je potrebno.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Dakle, vi niste bili upoznati sa ovim konkretnim incidentom?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Nisam konkretno upoznat sa aktivnostima bataljona, njihovim problemima i odnosima između komandanata bataljona Foranda i njegovim reakcijama prema hrvatskim vlastima u tom određenom trenutku.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: U redu. Dobro. Idemo dalje. Hvala.

ADVOKAT CAYLEY: Ako bih mogao da zatražim da ovaj dokument bude obeležen za identifikaciju, molim vas, časni Sude?

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO: Nemamo prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretarko?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D150.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D150 primljen je u spis. Gospodine Cayley, ako biste mogli da mi date stranicu jučerašnjeg transkripta i broj reda gde je svedok rekao da je gospodin Čermak imao operativnu kontrolu nad policijom. Dakle, ne kontrolu nad kontrolnim punktovima već operativnu kontrolu nad policijom.

ADVOKAT CAYLEY: Stranica 33 drafta transkripta, redovi od 8 do 11.

SUDIJA ORIE: Hvala. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Gospodine Ermolaev, i poslednja tema, pa ću onda da završim s vama danas. Pokušavali ste juče da se setite imena jedne osobe... mislim da je bio poznat kao član PHAC-a [The Public Health Agency of Canada], viši civilni službenik Ujedinjenih nacija, gospodin Al-Alfi (Hussein Al-Alfi). Sećate li se gospodina Al-Alfija?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, mislim vizuelno, ali vrlo nejasno, da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: A on je bio viši civilni službenik Ujedinjenih nacija koji je služio u Kninu, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Ako je to tačan opis?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: I on je imao lanac izveštavanja poput vas. Da li je to tačno?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Pa, to je odvojena struktura u okviru Ujedinjenih nacija. On je imao svoju komandu i njima je prenosio podatke, da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: I da li vam je bilo poznato da je u to vreme direktno izveštavao kancelariji specijalnog predstavnika Generalnog sekretara?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, jer zapravo, mislim, nakon *Operacije Oluja*, i samo se sećam da tog jutra nisam mogao da spavam ... odgovor na vaše pitanje, gde sam bio kada je Akashi stigao. Jednostavno sam bio tamo ....

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: U redu.

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: ...nisam mogao tako brzo da se setim, da. Kada je Akashi stigao, mi smo očekivali da nam da ove nove funkcije, i rekao nam je o rezultatima pregovora. Ali u svakom slučaju, sa ovim, da. U najmanju ruku, sećam se da su naši civilni poslovi postali centralna tačka svih naših aktivnosti, pa smo se više puta sastajali sa njim i razgovarali o ljudskim pravima. To su možda bile dve centralne tačke. Mislim, možda čak i tri. Tako smo radili za sve tri strukture, samo pokušavajući da uradimo ono što je od nas traženo.

ADVOKAT CAYLEY: Molim da se predoči dokazni predmet Odbrane broj D56.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: U ovom dokumentu možete da vidite sledeće ... neću od vas da tražim da čitate ceo dokument, ali to je izveštaj gospodina Al-Alfija upućen gospodinu Paavo Pitkanenu u štab UNCRO-a u Zagrebu, a datum je 18. avgust 1995. godine. Da li vidite to?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da. Preko njegovog lanca komandovanja, da, vidim to. Štab u Zagrebu.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Molim vas da pogledate poslednju stranicu ovog dokumenta broj 3603. I molim vas da pročitate od broja 2 pa do kraja drugog paragrafa, gospodine Ermolaev.

ADVOKAT CAYLEY: Možda bi moglo malo da se uveća.

SVEDOK ERMOLAEV: Pročitao sam do dela gde se govori o štabu zaštitnih snaga Ujedinjenih nacija, UNPROFOR-a. [The United Nations Protection Force]

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Aha, pročitali ste do kraja stranice?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, do štaba UNPROFOR-a.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Mene, zapravo, interesuje samo drugi paragraf, i tu možete da vidite ko je bio prisutan na sastanku. U stvari, u prvom paragrafu navode se prisutna lica, a onda u drugom paragrafu možemo da vidimo da je gospodin Al-Alfi izneo gospodinu Čermaku svoju zabrinutost u vezi sa pljačkama i spaljivanjem. Da li to vidite?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: A takođe, možete da vidite da on, u osnovi, kaže da je i gospodin Čermak, takođe, bio zabrinut zbog ovih pitanja i izrazio je svoje nezadovoljstvo zbog toga, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: I takođe je obećao da će da preduzme odlučne akcije protiv počinitelaca tih dela. Da li je to tačno?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: I to je sve 18. avgusta, zar ne?
SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Tačno, sve je 18. avgusta.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Molim vas da sada pređemo na dokazni predmet Tužilaštva broj P94, što je vaša izjava. I molim vas, pogledajte 9. stranicu izjave. I ono što mene ovde interesuje, gospodine Ermolaev... da li imate to pred sobom?
SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Imam.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Dakle, ako sada odete na prvi, drugi, treći ... četvrti paragraf vaše izjave, vidite da tu piše: "Šta je navelo Čermaka da prizna da je u septembru 1995. godine bilo paljevine i pljački na teritoriji bivše Republike Srpske Krajine?" i zatim kažete: "Do tada je sve poricao".
SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da li želite da prokomentarišem?

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Ne, imam pitanje za vas.
SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Dobro. U redu.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Vama nije bilo poznato da je održan ovaj sastanak 18. avgusta...
SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Mm-hmm.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: ...zar ne?
SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Pa, meni ovo jeste malo očigledno. Dakle, mislim da mi vi zapravo ne postavljate pitanje. Moj iskaz očevica glasi: dakle, imamo dokument ovde i juče smo razgovarali o tome, kada nas je početkom septembra general Čermak zvanično obavestio da nema pljačke i spaljivanja i da je sve u redu u Sektoru Jug. Postojalo je zvanično protestno pismo od hrvatskih nadležnih organa, i mi smo to juče pročitali, gde je on rekao: "Ja sam zaprepašćen da čujem da se tako nešto dešava u sektoru." Tako da prema mom mišljenju početkom septembra meseca kad je god bilo, dozvolite mi da kažem, internih izveštaja koje su razmenjivali vojni posmatrači Ujedinjenih nacija, kad god je neko poslao belešku, mi bismo imali i zvaničnu izjavu koju je potpisala osoba zadužena od Vlade Republike Hrvatske o njihovoj proceni situacije, i ako dobijemo u pismenoj formi ovakav osporavajući odgovor, koji smo svi pročitali juče, šta očekujete da dobijete od mene?

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Ali vaša izjava nije tačna, zar ne? On ništa nije negirao sve do septembra, zar ne?

TUŽILAC RUSSO: Ulažem prigovor, časni Sude. Svedok nije rekao da li je znao ili ne za ovaj sastanak na kom je general Čermak priznao da je bilo pljačke i paljevina.

SUDIJA ORIE: Njegova izjava, međutim, ne pokazuje da nije znao. Ali mislim ...

ADVOKAT CAYLEY: Idemo dalje...

SUDIJA ORIE: Mislim da vidimo...

ADVOKAT CAYLEY: ...gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: ...pismo koje je očigledno... vidimo ovde izveštaj u kom se opisuje sastanak na kom svedok očigledno nije učestvovao, a svedok ukazuje na drugi izvor u svojoj izjavi. Idemo dalje.

ADVOKAT CAYLEY: Molim da se predoči dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 4135.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Dakle, ovde možete da vidite drugi izveštaj gospodina Ala Alfija od 24. avgusta 1995. godine. Da li vidite to?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, vidim.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: I možete da vidite u prvom paragrafu da se ovde pominje jedan sastanak koji je održan u 13.30 časova, 24. avgusta 1995. godine. General Forand sastao se sa generalom Čermakom. Da li to vidite?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, vidim.

ADVOKAT CAYLEY: Molim da se pokaže sledeća stranica.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Molim vas, pročitajte 5. paragraf.

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: U redu. "Čermak je izdao stroga naređenja vojnom i civilnom osoblju da se prestane sa ovakvim kršenjima zakona."

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Jedno jednostavno pitanje. Neću da vas pitam o sadržaju. Vama nije bilo poznato da je održan ovakav sastanak, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ne. Kao što sam juče rekao, ja sam između 17. i 25. avgusta bio na dopustu u Zadru. Ali, da sam bio tamo, nema sumnje da bih učestvovao.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Na tom sastanku?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Sigurno.

ADVOKAT CAYLEY: Molim da nam se sada predoči dokazni predmet Tužilaštva broj P94 ... zapravo, pre toga, izvinjavam se, časni Sude, ako bi mogao ovaj dokument da se označi za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO: Nemamo prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretarko?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D151.

ADVOKAT CAYLEY: Hvala.

SUDIJA ORIE: Da, biće dokazni predmet Odbrane broj D151.

ADVOKAT CAYLEY: D, D...

SUDIJA ORIE: Da, dokazni predmet Odbrane broj D151 je primljen u spis. Gospodine Cayley, pokušao sam da nađem onu referencu koju ste nam dali u vezi sa stranicom 33. Međutim, ja imam samo novu ispravljenu verziju transkripta. I pokušao sam da pronadem to mesto, ali nisam uspeo.

ADVOKAT CAYLEY: Ukoliko želite, časni Sude, napraviću kopiju za vreme pauze, pa ću to dati pravnom službeniku i onda ćete moći to da pogledate.

SUDIJA ORIE: Hvala vam.

ADVOKAT CAYLEY: Imamo ovde kopiju jučerašnjeg transkripta.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite. U međuvremenu ja ću to da pročitam.

ADVOKAT CAYLEY: U redu. Molim da nam se predoči dokazni predmet Tužilaštva broj P94.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Gospodine Ermolaev, ako biste samo mogli da pogledate 6. stranicu svoje izjave. Želim da pokušamo da pređemo preko ovog što je brže moguće, tako da neću tražiti ovu izjavu ... Ah, u redu. Imamo je sada na ekranu. Da. I deo za koji sam zainteresovan je jedan, dva, tri, četiri ... peti paragraf gde počinje...

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: "Ovo je zvučalo..."

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Ne. Počinje: "Dana 7. septembra ..." To je druga rečenica tog paragrafa...

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: ...koji imate tu. Da li vidite?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Našao sam, da. Vidim.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: I da li se sećate da je to protestno pismo potpisao general Forand i poslao generalu Čermaku?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Pa, barem ovde piše da bi trebalo da je ovo pismo poslao general Forand, da.

ADVOKAT CAYLEY: Molim da nam se predoči dokument sa spiska po Pravilu 65ter ... oh, izvinjavam se. Dokument ima dokazni broj. Dakle, molio bih da nam se predoči dokazni predmet Tužilaštva broj P38.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Možete ponovo da vidite da je ovo još jedan izveštaj gospodina Al-Alfija od 9. septembra poslat štabu UNCRO-a u Zagrebu, zar ne?
SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, vidim.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: I molim vas, da li možete da pogledate 3. stranicu ovog dokumenta. Mene interesuju prva četiri reda u drugom paragrafu. Možete li to da pročitate, gospodine Ermolaev? Malo je ukoso.
SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: I vidite da je održan sastanak između gospodina Čermaka i PHAC-a istog dana kao i u onom pismu koje vi pominjete u svojoj izjavi, a u kom se gospodin Forand žali na krivična dela, zar ne?
SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, da. Dana 7. septembra.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: A takođe možete da vidite da je zamenik komandanta sektora prisustvovao tom sastanku. To je, zapravo, bio zamenik generala Foranda, zar ne?
SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, vidim.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: I molim vas da pređete na sledeći paragraf koji počinje rečima: "Za vreme...."
SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, pročitao sam ovaj paragraf.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Vi ste se do tada već vratili iz Zadra, zar ne?
SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Ali vam nije bilo poznato da je i ovaj sastanak održan, zar ne?
SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Kako to mislite "i ovaj"?

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Izvinjavam se. Da li znate šta se odigralo na ovom konkretnom sastanku?
SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Pa, praktično govoreći, sistem je bio onakav kako sam opisao...

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Da. Shvatam kakvi su bili mehanizmi izveštavanja. To je zaista jednostavno pitanje. Da li ste znali šta se dogodilo na tom sastanku?
SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Mi bismo obično, znate, jednostavno porazgovarali o tome, a svaka grana imala je svoje sastanke i sopstvene odgovornosti, pa zato... mislim, kada je reč o ovom konkretnom sastanku, možda je baš Forand to pomenuo kada smo razgovarali sa njim, možda je govorio o ovom sastanku, takođe, ali

ne sećam se jasno da je to bilo 7. septembra, jer se sećam da smo ceo dan pripremali odgovor na pismo generala Čermaka, a to nije bilo u centru pažnje, ovaj sastanak i šta je rečeno tamo, jer smo pripremali zvanični izveštaj ... znate, pismo vlastima. Tako da ne sećam sasvim tačno. Dobio sam neke informacije od njega u vezi njegovih sastanaka, šta su tamo razgovarali, ali ja ne mogu konkretno da se setim, jer 7. septembra, koliko mi je ostalo u sećanju, pripremali smo odgovor kako bismo bili u stanju da pravilno odgovorimo na postavljena pitanja u pismu Čermaka, da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Hvala.

SUDIJA ORIE: Da li mogu ja da postavim jedno dodatno pitanje u vezi sa poslednjim odgovorom. U poslednjem redu ovog paragrafa koji ste upravo pročitali piše: "General Čermak složio se da izda svoje uputstvo za više zajedničkih patrola UN CIVPOL-a i hrvatske policije, posebno u udaljenim selima." Imate li saznanja o zajedničkim patrolama UN CIVPOL-a i hrvatske policije u to vreme?

SVEDOK ERMOLAEV: Da. Ne mogu da kažem kada je to stvarno bilo, ali, mislim, znate, nakon nekog vremena, ali ne mogu da kažem tačan datum, ali mogu da potvrdim da je civilna policija Ujedinjenih nacija bila tamo. Dakle, ako je bilo nekih problema mi bismo obavestavali njihove strukture, a oni su tesno sarađivali sa svojim hrvatskim kolegama, i sprovodili su zajednička patroliranja, to je sigurno.

SUDIJA ORIE: Da li možete da nam date bilo kakve indikacije koliko je često bilo to zajedničko patroliranje?

SVEDOK ERMOLAEV: Oh, ne. To ne mogu.

SUDIJA ORIE: Ne znate.

ADVOKAT CAYLEY: Hvala, gospodine predsedavajući. Nemam više pitanja.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Hvala vam, gospodine Ermolaev.

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Hvala vama.

SUDIJA ORIE: Gospodine Cayley, pre nego što nastavimo, dali ste 33. stranicu. Engleski mi nije maternji jezik. A vi ste rekli da jeste postavili pitanje svedoku, a to ste rekli odgovarajući na prigovor gospodina Russoa, zbog toga što je svedok juče izjavio... mislim da ste vi upotreбили reči "operativnu kontrolu nad policijom." Ono što vidim, međutim, na stranici 33 da je svjedok rekao sledeće: da su svi glavni putevi i sve operacije hrvatske policije bili pod njegovom direktnom komandom. Dakle, komanda i kontrola, iz dobrih razloga, uvek se koriste kao dve različite stvari. Tako, dakle, bio sam ... odnosno, molio bih da uvek konkretno citirate šta je rekao svedok, umesto da dajete svoje tumačenje, jer operativna kontrola i operativna komanda nije baš ista stvar.

ADVOKAT CAYLEY: Dobro. Hvala, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Ko je sledeći? Gospodin Kuzmanović?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Časni Sude, samo mi je potreban ...

SUDIJA ORIE: Pult. Gospodine Ermolaev, sada će vas unakrsno ispitivati gospodin Kuzmanović. On je zastupnik gospodina Markača.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Hvala, časni Sude.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT KUZMANOVIĆ

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Dobro jutro, gospodine Ermolaev.

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Dobro jutro.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Ermolaev, u nekoliko izveštaja o situaciji često se koristio izraz *bombreps*. Da li možete da nam kažete šta to znači?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Mogu li da pogledam iz konteksta?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Svakako.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Molim da nam se predoči dokazni predmet Tužilaštva broj P102, treća stranica.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Na samom dnu stranice pod naslovom "Izveštaji Kenijskog bataljona", piše: "Ukupno 1.230 *bombreps*, kako piše na engleskom jeziku (638 Vojske Republike Srpske Krajine i 592 Hrvatska vojske i Hrvatskog vijeća obrane)". To je izveštaj o situaciji od 4. avgusta 1995. Godine, a vi ste uputili taj izveštaj. Šta je to *bombreps*?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Zapravo, ja sam odobrio dokument. Ja se sad samo vraćam na izvor podataka, odnosno, na one koji su bili očevici. Tako da se ovaj izveštaj bataljona odnosi na one dane kada smo isključivo razmenjivali informacije. Dakle, mislim da mi obično nismo koristili izraz za *bombreps* granatiranje. Mi smo koristili, artiljerijsko granatiranje ili jednostavno *artyshell* granata ili ponekad *firerep*, ali Kanađani su koristili *bombreps*.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U redu. Ali u ovom slučaju radilo se o Kenijcima. *KenBat* znači Kenijski bataljon, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, Kenijci, Kenijci.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Dakle, *bombreps* uglavnom znači artiljerijski napad?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Pa, za mene da. Po meni znači.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li bi značilo artiljerija?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Pa, oni imaju svoje specifične izraze. Bolje da se konsultujete sa njima. Mislim da *bombrep* znači izveštaj o bombardovanju.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U redu, dakle barem...

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Pa, mi smo koristili jednostavno izveštaj o paljbi, *firereps*, tako smo skraćeno nazivali. Možda to nije isto, ne znam.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Dakle, barem prema ovom dokumentu, ovom izveštaju o situaciji od 4. avgusta, to je prvi dan *Operacije Oluja*. Da li je to tačno?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U izveštaju Kenijskog bataljona stoji da je bilo više *bombrepsa* od strane Vojske Republike Srpske Krajine nego od strane Hrvatske vojske i Hrvatskog vijeća obrane. Da li je to tačno? Gospodine Ermolaev, dozvolite mi samo ...

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, vidim, da. Vidim to 63... Bilo je ukupno 1.230 *bombrepsa*, da. Tačno.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: I barem u ovom izveštaju Kenijski bataljon, je zapravo brojao *bombreps* i ustanovio da ih je bilo na strani Vojske Republike Srpske Krajine 638, a na strani Hrvatske vojske i Hrvatskog vijeća obrane 592; da li je to tačno?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, vidim to.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Ermolaev, pogledaćemo sada prvu stranicu izveštaja o situaciji od 4. avgusta 1995. godine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Molim vas da nam pokažete prvu stranicu.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Ako bismo mogli da se usredsredimo na ovu podvučenu tačku broj 1. U drugom paragrafu ove podvučene tačke broj 1 kaže se: "Vlasti Republike Srpske Krajine uputile su zahtev Ujedinjenim nacijama da pomognu u evakuaciji oko 32.000 civila iz zone odgovornosti Severno-dalmatinskog korpusa."

Dakle, da li ste znali kada ste pisali ovaj izveštaj, gospodine Ermolaev, da su vlasti Republike Srpske Krajine tražile da Ujedinjene nacije pomognu evakuaciju 32.000 civila iz njihove zone odgovornosti?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: To je malo... ne razumem vaše pitanje. Možete li da ga preformulišete?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li ste znali da su vlasti Republike Srpske Krajine tražili od Ujedinjenih nacija da izvrše evakuaciju 32.000 civila iz zone odgovornosti? Ovo je vaš izveštaj, gospodine Ermolaev, vi ste ga odobrili.

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, ja sam ga odobrio. Tu se kaže da smo imali sastanak sa lokalnim vlastima, nakon teškog granatiranja koje je trajalo ceo dan, čak i kada je ...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Oprostite, gospodine Ermolaev. To se ne kaže. Kaže se: "Vlasti Republike Srpske Krajine uputile su zahtev Ujedinjenim nacijama da pomognu u evakuaciji ..."

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, to je sve.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U redu.

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: (*preklapanje govornika*) ... pa, zašto bih ja to trebao da komentarišem.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Šta ste uradili?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Mi nismo ništa uradili. Samo smo informisali o tome.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Dakle, gospodine Ermolaev, kažete u svojoj izjavi, to je dokazni predmet Tužilaštva broj P94 ... zapravo, idemo na dokazni predmet Tužilaštva broj P95, izvinjavam se, na 4. paragraf.

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: "Ja sam lično pregledao i odobravao sve dnevne i ažurirane izveštaje o situaciji". Da li je to tačno?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Tačno je.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Dakle, ovo je bio izveštaj o situaciji od 4. avgusta, prvog dana *Operacije Oluje*, koji ste vi lično odobrili. Da li je to tačno?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Tačno je.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Dakle, da li je tačno, gospodine Ermolaev... pogledaćemo sada dokazni predmet Tužilaštva broj P94, stranicu broj 8.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Možete li, molim vas, da nam pokažete stranicu broj 8 dokaznog predmeta Tužilaštva broj P94.

SUDIJA ORIE: Ako svedok ima štampani primerak, možemo da nastavimo i pre nego što se pojavi na ekranima.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Ermolaev, da li imate štampani primerak?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Imam.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Oprostite. Hvala, časni Sude. U drugom paragrafu koji počinje rečima: "Ne sećam se", želeo bih da pogledate treću rečenicu od

kraja koja počinje rečju: "Mogu" i ja ću to da pročitam: "Mogu da dodam da sam ja lično pisao sve najvažnije događaje u svim izveštajima o situaciji". Da li vidite to, gospodine Ermolaev?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Vidite li?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, našao sam to. Tačno.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: A kada se vratimo na izveštaj o situaciji od 4. avgusta 1995. godine, što je dokazni predmet Tužilaštva broj P102 i na komentar u vezi sa zahtevom za evakuaciju civilnog stanovništva, on je naveden kao najvažnija informacija. Da li je to tačno?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Želeo bih sada ...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Gospođo sekretarko, molim sada dokazni predmet Tužilaštva broj P104. I kada dobijemo taj dokument, molim da pokažete prvu stranicu.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Ovo je izveštaj o situaciji od datuma... ažuriran izveštaj o situaciji od 5. avgusta u 0400 Bravo, to je 4.00 sata ujutro, da li je to tačno, gospodine Ermolaev?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Tačno je.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Dakle, u avgustu 1995. godine. A u paragrafu koji počinje rečima: "U večernjim satima, 4. avgusta ..."

ADVOKAT KUZMANOVIĆ : Molim vas, gospođo sekretarko, ako možete da nam pokažete deo koji počinje: "Od ranih jutarnjih sati ..." i molim da se istakne to mesto: "Od ranih jutarnjih sati HV, dakle Hrvatska vojska ... odnosno *arty*", pretpostavljam da se radi o artiljeriji "granatirala je više gradova u Krajini i to posebno gađajući kasarne. Cilj ofanzive je zauzimanje cele Krajine." Da li sam to tačno pročitao?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Apsolutno.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: To je bio vaš izveštaj o situaciji, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: To je bio izveštaj o situaciji koji su izdali vojni posmatrači Ujedinjenih nacija Sektora Jug u to određeno vreme, da. Potvrđujem to.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Hvala. A zatim na 2. stranici dokumenta, dokazni predmet Tužilaštva broj P104, na samom vrhu stoji "KenBat izveštava" a *KenBat* je Kenijski bataljon koji smo malopre pomenuli, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Drugi zapis pod "KenBat" je na početku, u drugom redu: "Bilo je razmene iz HMG (heavy machine guns) artiljerijske vatre sa obe strane WF." WF (warring factions) znači *zaraćene strane*, je li tako?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, apsolutno tačno. Da. Vidim to.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Ispod imamo deo gde stoji "JordBat-3", i negde po sredini ovog dela, Jordanski bataljon izveštava oko 22.35 Bravo, to znači u večernjim satima, dakle, u 22.35 časova. Da li je to tačno?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Tačno je.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: "Izvešteno je da se stotinu vozila kreće prema BiH", a BiH je Bosna, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: "Vozila su uglavnom iz Gračaca, Knina i Udbine". Da li je to tačno?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Tačno je.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Dakle, narod je već odlazio prema Bosni 4. avgusta u večernjim satima. Je li tako?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Pa, generalno, ono čega se ja sećam, počelo je između 20.00 i 22.00 časa, dakle i vojska i civili su počeli da odlaze sa područja Krajine, da. Ja to znam.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Zamolio bih gospođu sekretarku da nam predoči dokazni predmet Tužilaštva broj P ... izvinjavam se, časni Sude. Tek smo nedavno dobili ove P brojeve u dosijeu, pa sam nešto sporiji u traženju brojeva za ove dokazne predmete. Zapravo, radi se o dokaznom predmetu Odbrane broj D124.

SUDIJA ORIE: Pa, ne mogu nikoga da krivim što smo kasno dobili te brojeve.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Hvala, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Ovo je još jedan izveštaj o situaciji od 5. avgusta, znači drugog dana *Operacije Oluja*. Da li je to tačno, gospodine Ermolaev?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: To, zapravo, nije isti dokument koji ja imam. Zamolio bih gospođu sekretarku da nam predoči dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 4696. Da li je to isti dokument? U redu. Hvala vam. Razlikuje se ... Možemo li da probamo sa oznakom ERN? R ...

SUDIJA ORIE: Ako biste samo malo pomerili, videćete da dokazni predmet Odbrane broj D124 nosi oznaku ERN R064-2981, što je upravo isti broj koji sada vidimo na ekranima. Pretpostavljam da ste pozvali to kao dokument sa spiska po Pravilu 65ter...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Imam različitu ERN oznaku ...

SUDIJA ORIE: ... koji nosi broj ...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Imam drugačiju ERN oznaku, časni Sude. I mislim da je u tome problem. Ja ću da navedem gospođi sekretarki ERN oznaku koju ja imam. To je oznaka R064-2991...

SUDIJA ORIE: Pa, to je dokument od osam stranica. Dozvolite mi da vidim koliko daleko to ide.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Moj dokument ima samo tri stranice, barem u dosijeu koji sam ja dobio.

SUDIJA ORIE: Čini mi se da je dokazni predmet Odbrane broj D124 dokument od osam stranica...

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude...

SUDIJA ORIE: ...a poslednja dva broja su 88. Gospodine Russo, izvolite.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, ja mislim da gospodin Kuzmanović traži dokazni predmet Tužilaštva broj P105.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Hvala, gospodine Russo.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P105.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Hvala vam na strpljenju.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Ermolaev, ovo je još jedan ažurirani izveštaj o situaciji od 5. avgusta 1995. godine i želeo bih da pogledate 2. stranicu. Jordanski bataljon izveštava u drugoj belešci: "Razmena artiljerijske vatre između obe zaraćene strane je u toku." U sredini njihovog izveštaja Jordanci primećuju da je prijavljeno da 137 vozila prelazu iz Republike Srpske Krajine u Bosnu i Hercegovinu. Kasnije u tom istom paragrafu se kaže: "Prijavljeno je da 203 vozila pored 2.000 izbeglica prelaze granicu i odlaze u Bosnu i Hercegovinu." Da li sam tačno pročitao?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Apsolutno.

SUDIJA ORIE: Samo da ovo bude jasno, ovakva vrsta izveštavanja ... Vi ovde izveštavate o vozilima, da li se ovde radi uglavnom o civilnim vozilima ili ...

SVEDOK ERMOLAEV: Po *Pravilu bataljona*, imaju istu proceduru izveštavanja. Ako su vojna vozila, dozvolite mi da kažem, onda bi se identifikovala, koja vrsta i tako dalje. Oni bi pomenuli to da se ova vozila ... ili bilo šta što se kreće, mislim, u vojne svrhe, oni bi na to ukazali. Tako da je jasno da su to isključivo civilna vozila, da.

SUDIJA ORIE: U redu. Hvala. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Hvala, časni Sude. I sada ću da pokažem razliku u sledećem dokumentu, to je dokazni predmet Tužilaštva broj P108, na prvoj stranici. Na dnu prve stranica, ponovo se radi o Jordanskom bataljonu.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li se sećate, gospodine Ermolaev, da je Jordanski bataljon bio blizu hrvatske granice. To je zona odgovornosti koja uključuje i granicu između Hrvatske i Bosne i Hercegovine, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Pa, nejasno, da. Vi ste me podsetili. Hvala vam.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U ovom dokaznom predmetu Tužilaštva broj P108 Jordanski bataljon izveštava ...

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Mm-hmm.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: ... "Deset tenkova Vojske Republike Srpske Krajine u pratnji 200 vojnika sa ličnim naoružanjem krenuli su prema Bosni".

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Mm-hmm.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: "Jedan tenk je ostao u području, usmeren prema položaju broj 3 Jordanskog bataljona". Da li sam to tačno pročitao? Znači, "prema položaju broj 3 Jordanskog bataljona" piše na sledećoj stranici.

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Vojnici Hrvatske vojske sa ogromnim oko P ... šta je ovo?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Jordanci prave razliku između civilnih i vojnih vozila, zar ne, gospodine Ermolaev?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Imam drugu stranicu o tome ... na ekranu: "45 vojnika Hrvatske vojske, pored razarača mina i jednog oklopnog transportera za koje je prijavljeno da su bili oko posmatračkog položaja."

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da. To je sledeći unos, zar ne? To je nakon unosa koji sam upravo pročitao?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, razmeštanje Jordanskog bataljona. Da, vidim.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U redu. Hvala.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Molim vas, sada bih želeo da pređem na dokazni predmet Tužilaštva broj P109. Na prvu stranicu.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Ovo je, takođe, nešto što ste vi odobrili, gospodine Ermolaev, 6. avgusta 1995. godine?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Četvrta stranica ovog dokumenta... zapravo, peta stranica. Dakle, pročitacu odeljak pod B na dnu stranice koji počinje rečima: "Tim Gračac vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija izveštava ..." "Tim Gračac vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija sastao se komandantom specijalnih snaga Hrvatske vojske i dozvoljeno mu je da izvede patrolu u Gračacu." Dakle, to je 6. avgust 1995. godine i tim vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija u Gračacu u suštini je imao slobodu kretanja. Da li je to tačno?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ne, to apsolutno nije tačno. Ovde se ne naznačava jasno sistem patroliranja. Mislim, sistem koji smo tek bili utvrdili sa vojnim upravnikom generalom Čermakom, i to je bila inicijativa i dobri odnosi između vojnih posmatrača i hrvatskih snaga tog konkretnog dana, ali to nije bio sistem patroliranja.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Pa, to je bio 6. avgusta. Ne govorim o bilo kom trenutku kada je general Čermak došao u Knin. Ovo je 6. avgust, drugi dan *Operacije Oluja* i Tim Gračac vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija prijavljuje da mu je dozvoljeno da krene u patroliranje u Gračacu. Da li je to tačno?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Pa, u tom konkretnom slučaju to se dogodilo, ali to nije bio sistem koji je bio na snazi.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kuzmanoviću, dajte da dođemo do same srži. Mislim, ako vam je dozvoljeno da uđete u ovu sudnicu, da li to znači da imate slobodu kretanja u svim prostorijama Ujedinjenih nacija? Ja ne mislim tako.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Pa, mislim da sam ukazao na moju poentu.

SUDIJA ORIE: Bar na određenim mestima ne bih očekivao da vas vidim. U kafeteriji, u redu. Soba za branioce, u redu. Ali hajde da pokušamo da .. mislim, mi ... Pretresno veće može da čita ...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Svakako.

SUDIJA ORIE: ... a Pretresno veće je ... nije nam promaklo da to što pokušavate da pojednostavite reči tako da ih bolje razumemo nije isto što i ... to nam, dakle, nije promaklo. Hteo sam samo da to znate.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Hvala, časni Sude.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Ermolaev, da li ste znali da je sporazum Šarinić-Akashi trebalo tek da bude potpisan u vreme kada je ova patrola bila u Gračacu?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Žao mi je, ali sam ... nisam informisan o planovima za dogovore i pregovore između Ujedinjenih nacija i organa vlasti Republike Hrvatske. Nisam bio na tom nivou da bih znao o tome. Dakle, za nas to važi dok ne dobijemo naređenje da nam je funkcija istekla, tako da smo nastavili da sprovodimo i implementiramo veoma važan sistem i aktivnosti koje smo imali do tog vremena, sve dok nam se ne kaže: molimo vas da se zaustavite, i to je to.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Ali moje pitanje je bilo prilično jednostavno, gospodine Ermolaev...

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Hm...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U sporazumu Akashi-Šarinić izloženi su parametri kako bi Ujedinjene nacije trebalo da rade u Hrvatskoj nakon pokretanja *Operacije Oluja*. To je tačno, zar ne? Mislim, to je način kako ste vi delovali kao vojni posmatrači Ujedinjenih nacija?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da. Bio sam obavešten o tome od gospodina Akashija ... onog dana kada je on došao, da. Ali do tada nisam znao o tome, da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U redu. Hvala.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Molim da nam predočite dokazni predmet Tužilaštva broj P111.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Ermolaev, da li vam je poznato, a možete da mi kažete i ako vam nije poznato, da je Gračac bio važna raskrsnica puteva od severa do juga, i od istoka prema zapadu?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Ako bismo mogli da idemo na 3. stranicu, u sredini paragrafa: " Tim Gračac Vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija izveštava..."

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Kaže se: " Tim vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija uživa slobodu kretanja između Gračaca i Gospića. Tim vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija otkrio je da je glavna artiljerijska paljba Hrvatske vojske oko glavnog saobraćajnog čvora. Artiljerijska paljba promašila je kuću vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija za 50 metara." Da li sam tačno pročitao?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Molim da nam se pokaže dokazni predmet Tužilaštva broj P117.

SUDIJA ORIE: Pre nego što krenemo dalje, vidim da u ovom istom izveštaju o situaciji, gospodine Ermolaev, piše: "Tim posmatrača Ujedinjenih nacija zaustavljen je na raskrsnici od Specijalnih snaga Hrvatske vojske. Oni su obavestili vojne posmatrače Ujedinjenih nacija da je operacija još u toku". Ako je javljeno da postoji sloboda kretanja između Gračaca i Gospića, šta je to, zapravo, značilo? Da vam je bilo dozvoljeno da se krećete između Gračaca i Gospića ili da vam je bilo dozvoljeno da se krećete slobodno po celom području i ... možda prvo da vam postavim ova pitanja?

SVEDOK ERMOLAEV: Pa, meni je tako očigledno da nismo mogli da imamo, pa čak ni da pomišljamo o slobodi kretanja, kako ja to shvatam, kada smo bili blokirani u štabu Sektora Jug, najveći deo vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija. Dakle, samo da objasnim zašto smo mogli to da procenimo; sa naše tačke gledišta, činjenica je da su moji vojni posmatrači Ujedinjenih nacija u Gračacu mogli da izađu iz kuće i vide različite vrste, različite rodove hrvatskih snaga i da razgovaraju sa njima. Dakle, moja procena je ... mislim, to je tipično za svakoga ko radi u takvim uslovima, da hrvatske jedinice koji su se sastale sa našim vojnim posmatračima Ujedinjenih nacija, nisu imale bilo kakve instrukcije ili bilo šta slično. Dakle, oni su znali da su to vojni posmatrači Ujedinjenih nacija, jer je to bila polovina naših snaga, dakle, mislim na posmatrače Ujedinjenih nacija, koja je bila na teritoriji Hrvatske i znali su da su po sporazumu oni tu da nadgledaju to područje. Dakle ... i ja mogu da pretpostavljam da su oni tek stigli tamo u to područje, i da nisu još uvek ništa znali, jer su imali potpuno različite zadatke u tom konkretnom trenutku, bar kako sam ja pretpostavio. I zato ni sa kakvog višeg položaja nije stiglo naređenje koje bi im ograničilo slobodu kretanja, i prema kojem bi vojnim posmatračima Ujedinjenih nacija bio zabranjen pristup ili bilo šta u tom smislu. Zato je moje objašnjenje ove činjenice, da smo mi bili vrlo srećni što su bar neke ekipe u tim danima dobile odobrenje i uspele da izađu da razgovaraju, da razjasne situaciju na terenu. To je bio glavni cilj. Ali govoriti o slobodi kretanja na način na koji mi shvatamo da je u skladu sa sporazumom potpisanim između Ujedinjenih nacija i Vlade Republike Hrvatske, dakle ... to apsolutno nema veze sa ovim, barem je to moje razumevanje stvari. Mislim, ovo je činjenica da smo imali takve epizode, a ja sam ... ja nikada nisam očekivao, iskreno govoreći, da ćemo nakon reintegracije iskusiti takva teška ograničenja kretanja, da.

SUDIJA ORIE: U redu. Iako je to bio prilično dugačak odgovor, gospodine Kuzmanoviću, možda nije direktan odgovor na vaše pitanje. Meni se čini da ako govorimo o slobodi kretanja, osnovno je da ako imate slobodu kretanja, kakav god izveštaj imate, da postoji sloboda kretanja između mesta A i B, ili na putu između A i B, na to možemo da gledamo iz dva različita ugla. Jedno je da barem možete da se krećete od A do B ili možete da se krećete u A ili da se krećete u B, ali naravno drugi pristup bi bio da ste ograničeni i da nemate slobodu kretanja na celoj oblasti. Tako da je prvi problem šta znači sloboda kretanja? Drugo, ukoliko postoje ograničenja, iz kojih razloga? I treće pitanje ... i sećam se da je bio jedan sporazum o tome ko odlučuje da li su

primenljivi razlozi za ograničenja i kakva je procedura, ko koga konsultuje pre donošenja odluke. Mislim da su to suštinska pitanja što se tiče slobode kretanja, a ja ne znam da li onda ... samo želim da znate da mi je to na umu. Kada vidim takav dokument, ne bi trebalo da budete iznenađeni da ja na to gledam iz različitih uglova.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Naravno, razumem to, časni Sude. Mislim da je prilično jasno da u izveštaju od 7. avgusta koji je poslao gospodin Ermolaev, tamo nije bilo nikakvih kvalifikacija koje bi mogle da se uključe u veoma dugačke izveštaje o situaciji od ovog datuma.

SUDIJA ORIE: Pa...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Ovo je...

SUDIJA ORIE: ... neke od njih i nisu, zar ne? To je upravo ono na šta sam želeo da vam skrenem pažnju da vidite da li postoje neke kvalifikacije. Ako kažete da ste dobili ... hajde da se ponovo vratimo u ovu zgradu. Ako kažete: "Imate slobodu kretanja od kafeterije do sobe za braniocce", onda opet možete da kažete: "To je u redu, mogu da se slobodno krećem po ovoj zgradi." I, naravno, postoji i drugi pristup, da ste stvarno strogo ograničeni od odlaska sa ovog mesta na ono mesto na ovom prostoru. I stoga želim da vam ukažem da morate da postavite, naravno, mnogo pitanja da bi se videlo da li je bilo slobode kretanja odmah pored one linije gde je on rekao da ne postoji sloboda kretanja, i da su ljudi bili blokirani, i tako dalje, ali to su dve različite priče.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Pa, svakako, časni Sude. Mislim da je ranije pisalo u ovom izveštaju o situaciji na istoj stranici da je tim Ujedinjenih nacija zaustavljen na raskrsnici, časni Sude, od strane Specijalnih snaga. Mislim da je to prilično jasno. To je konkretan slučaj gde je očigledno ograničena sloboda kretanja, ali nije bilo takvih kvalifikacija ili ograničenja u paragrafu koji se odnosi na Gračac, i zato sam to želeo da istaknem Pretresnom veću i očigledno je da sam o tome razgovarao sa svedokom.

SUDIJA ORIE: Sada ste ... hajde onda da se to malo istraži. Između Gračaca i Gospića ... da li su to opštine i gradovi, ili ... a zašto se ne kaže u celoj opštini Gračac? Zašto se kaže *između*? Jer, reč *između* sugerise da je reč o liniji povezivanja te dve tačke.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Svakako.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Ermolaev, postoji važan put koji vodi između Gračaca i Gospića, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Pa, ne sećam se tačno, ali, da, tamo postoji put. I ovde imamo koordinate, ako sam pravilno shvatio.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Pa, barem ...

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Raskrsnica, da. Mislim da možemo to da utvrdimo. Ali u svakom slučaju, mislim da je to važan put, da. Dakle, moj odgovor je – da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li ste znali, da li su Snage Specijalne policije Ministarstva unutrašnjih poslova bile te koje su, u suštini, pokrivale teren u Gračacu i vodile te aktivnosti?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li znate, da li je general Markač obavestio vojne posmatrače Ujedinjenih nacija 7. avgusta o tome šta je radio i gde su se izvodile te aktivnosti u Gračacu?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ne mogu tačno da se setim. Samo maglovito... pomenuli ste to ime, ali to je bilo ... ne mogu tačno da se setim. Ponešto se sećam, ali ničeg konkretnog. Toliko.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li se sećate ko je bio u timu vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija u Gračacu?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ne sećam se imena.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Koliko je bilo ljudi? Znam da je teško da se setite, ali...

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Znao sam previše ljudi pod svojom komandom, tako da ne mogu svega da se setim. Ali ne verujem da – uz one koji su otišli na dopust i tako dalje, da je tamo moglo da bude možda četvoro, manje-više. Možda sad grešim. Ali možemo... mislim kada je reč bezbednosnim pitanjima, kada je reč o osoblju Ujedinjenih nacija, neki su se nalazili na teritoriji sa hrvatske strane, a neki na ovoj strani, na teritoriji bivše Republike Srpske Krajine.

SUDIJA ORIE: Gospodine Ermolaev, vi ste skloni ne samo da pokušavate da date iskren odgovor na pitanje koje vam se postavlja, već i da se pozabavite nekim pitanjima koja nisu obuhvaćena samim postavljenim pitanjem. Molio bih vas da se usredsredite samo na pitanja koja vam se postavljaju.

SVEDOK ERMOLAEV: U redu.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite, gospodine Kuzmanoviću.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Hvala, časni Sude. Želeo bih da nam se pokaže dokazni predmet Tužilaštva broj P117, i molio bih da se pokaže druga stranica u tom dokumentu, deo gde se negde na sredini stranice kaže: "Na kontrolnom punktu Donje Poljice". Za referencu, to je izveštaj o situaciji od 12. avgusta 1995. godine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U tom izveštaju o situaciji postoji zapis gde se kaže: "Komandir voda je rekao vojnim posmatračima Ujedinjenih nacija da je 5.000

izbeglica Republike Srpske Krajine prošlo kroz taj kontrolni punkt prema Drvaru u Bosni i Hercegovini". On je takođe izjavio da postoji jedna "brig", da li to znači brigada? "**SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR:** Da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: "... postoji jedna brigada koja je raspoređena oko zone odgovornosti..."

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Hm...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: "...sa šest tenkova unutar teritorije Bosne i Hercegovine". Dakle, u sledećem paragrafu se kaže: "Sa kontrolnog punkta na Sekani Vrsku..." [Sekani Vrsak, planina u Senjsko ličkoj županiji], verovatno sam pogrešno izgovorio i zbog toga se izvinjavam "...obavešteni smo da je 71.200 izbeglica koristila taj kontrolni punkt prema Banjaluci, većina od njih su dolazili iz Knina." Gde ste dobili ... izvinjavam se. Od koga ste dobili taj broj? Broj od 71.200 izbeglica?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Žao mi je, ali u ovom trenutku ne mogu da komentarišem ovaj izveštaj tima vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija. To jest, govorim o izvoru izveštaja. Ovde vidim da nešto ...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Možda da vam ponovo postavim pitanje. Na osnovu čega, ako znate, je podnet izveštaj o ovim brojevima? Koji je izvor?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Pa, glavni izvor, bar koliko sam ja shvatio bio je sledeći; kada smo imali neke, na primer, civile ili kao što smo videli u izveštaju bataljona, kad se uoče neka kretanja, onda bi oni izvestili o broju ako su videli. Dakle, uglavnom kada je reč o izbeglicama, barem koliko se sećam, glavni izvor informacija, kao što sam pomenuo, bilo je fizičko viđenje takvog događaja. Drugo, dobijali smo takve izveštaje ukoliko bi neko preneo takvu informaciju, mislim, na lokalno stanovništvo, ili neko sa hrvatske strane, recimo, oficiri za vezu. Treće, mi smo dobijali informacije iz različitih drugih organizacija Ujedinjenih nacija...

SUDIJA ORIE: Gospodine Ermolaev...

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Od Međunarodnog komiteta Crvenog krsta, Human Rights Watch-a...

SUDIJA ORIE: ...dozvolite mi da vas prekinem. Ovde se u izveštaju navodi jedan broj. Piše: "Obavešteni smo da je 71.200 izbeglica koristilo taj kontrolni punkt ..." Gospodin Kuzmanović bi želeo da zna na čemu se zasniva navođenje ovog konkretnog broja. E sad, vi ste nama objasnili koji su bili vaši generalni izvori informacija, ali ...

SVEDOK ERMOLAEV: Da, ja...

SUDIJA ORIE: Ja sam spreman da to prihvatim, ali to nije ono što gospodin Kuzmanović pokušava da ustanovi.

SVEDOK ERMOLAEV: Da, u redu. Ne znam ...

SUDIJA ORIE: Da li vi to znate ili da li vi...

SVEDOK ERMOLAEV: Ne sećam se.

SUDIJA ORIE: U redu. To je bio kratak odgovor. Molim vas, nastavite, gospodine Kuzmanoviću.

SVEDOK ERMOLAEV: U redu. Nastavićemo na takav način. Hvala, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Hvala. Gospodine Ermolaev, možete li da uputite nas ili Pretresno veće ili bilo koga kako se utvrdio taj broj ili na osnovu čijih informacija se došlo do ovog broja?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Verujem da to može vrlo lako da se uradi. Mislim, ukoliko pitate one vojne posmatrače Ujedinjenih nacija koji su o ovom izvestili, možda mogu da se sete kako su došli do ovog broja.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Dakle, vaš savet je da se obratimo vojnim posmatračima Ujedinjenih nacija iz Gospića, ma ko da su oni bili, u vreme ovog izveštaja od 12. avgusta 1995?

SUDIJA ORIE: Gospodine Kuzmanoviću, mislim da nismo konkretno pitali svedoka za savet. Barem to nije ono čime mi treba da se bavimo. Ono što bismo mi trebali da uradimo je da pitamo svedoka šta zna, šta je primetio, kakve bi mogao informacije da nam pruži, ali očigledno je da ima neke poteškoće da nas uputi na izvore informacija.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Hvala, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Hvala, časni Sude. Idem dalje. Hvala vam. S obzirom na vreme, časni Sude, da li da nastavim sa sledećom temom ili ćemo da napravimo pauzu?

SUDIJA ORIE: Pa, zavisi. Ako vašom sledećom temom možete da se pozabavite u narednih tri do osam minuta, onda je u redu. U protivnom idemo na pauzu.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: *(mikrofon nije uključen)*

SUDIJA ORIE: Ne čujem vas.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Izvinjavam se. Ne mogu da završim u roku od tih tri do osam minuta.

SUDIJA ORIE: U redu. Onda ćemo sada da imamo pauzu. Nastavićemo sa radom u 10.55 časova.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Gospodine ... ne znam kome treba da se obratim, ali ...

TUŽILAC HEDARALY: Dobro jutro, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly, vi ćete da se pozabavite pitanjem koje sam upravo hteo da najavim. Naime, Pretresno veće je obavješeno da bi Tužilaštvo želelo da podnese usmeni zahtev za svedočenje preko video linka. I time ćemo da se pozabavimo na privatnoj sednici. Molim da pređemo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

SUDIJA ORIE: Molim poslužitelja da doprati svedoka u sudnicu.

sekretar: Časni Sude, sada smo na otvorenoj sednici.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospođo sekretarko.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Časni Sude, za informaciju Pretresnom veću, imam još jednu opštu oblast koju moram da pokrijem, i onda ću da završim.

(svedok je pristupio Sudu)

SUDIJA ORIE: Možete da nastavite, gospodine Kuzmanoviću.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Hvala, časni Sude.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Ermolaev, jedan od vaših kolega, takođe vojni posmatrač Ujedinjenih nacija zvao se Alexander Tchernetsky. Da li je to tačno?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: I on je u vreme i nakon *Operacije Oluja* bio u Timu Podkonje. Da li je to tačno?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Gospođo sekretarko, molim vas da nam predočite dokument koji nosi oznaku 3D00089. To je izjava gospodina Tchernetskog od 18. maja

2002. godine. Molim sudskog poslužitelja da uruči primerak izjave gospodinu Ermolaevu.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Ermolaev, želeo bih da okrenete 4. stranicu izjave gospodina Tchernetskog. I molim vas da mi kažete kada je pronađete.
SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da. Pronašao sam.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Pri dnu 4. stranice ... Pre nego što pređemo na to, vi u vašoj izjavi, gospodin Ermolaev, to je dokazni predmet Tužilaštva broj u P94, na 3. stranici kažete, da su nove dužnosti vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija uključivale nadgledanje i izveštavanje o ljudskim pravima, vršenje nadzora, određivanje dvojice vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija za delatnosti HRAT-a, kao i pomoć u obezbeđivanju humanitarnih potreba za civilno stanovništvo i praćenje opšte situacije, što je sve u okviru mandata vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija, barem kako ste vi shvatali. Da li je to tačno?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Apsolutno tačno. Da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Vratićemo se na...

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Možemo li samo... hvala vam.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U redu. Vratimo se sada na izjavu gospodina Tchernetskog. Na dnu 4. stranice i prelazi na 5. stranicu piše: "Otprilike 24. ili 25. avgusta 1995. godine tokom patroliranja u regionu Podinarje naišao sam na mali zaseok između sela Bukvin Stan i Mušića Stanovi u kom je ostalo nekoliko starijih srpskih porodica. Od stanovnika sam dobio informaciju da se nekoliko vojnika Republike Srpske Krajine skrivalo...", prelazim na vrh 5. stranice "...u šumi. Uz pomoć civila sreo sam dvojicu vojnika i razgovarao sa njima. Prvobitno sam odlučio da ne obavestim štab o vojnicima i izvestio sam samo o civilima. kako bi se organizovala humanitarna pomoć za njih." Za sada ću ovde da se zaustavim. Gospodine Ermolaev, da li je tačno da u izveštajima o situaciji za 24., 25., pa sve do 28. Avgusta, Tim Podkonje vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija nije ništa izvestio o civilima na tom području, što se spominje u izjavi gospodina Tchernetskog oko organizacije humanitarne pomoći?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Samo da pogledam...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Svakako.

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: ...dnevne izveštaje o situaciji za te dane, jer sam ja u to vreme bio u Zadru. Samo da se malo podsetim.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Pogledaćemo izveštaj o situaciji za 24. avgust. To je dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 4712. I molim da se prikaže 4. stranica tog dokumenta.

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Mm-hmm.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Pod paragrafom *D,ii* piše: "Tim Podkonje vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija". Tu piše ono što piše. U tom odeljku se ne pominju civili zbog kojih bi trebalo organizovati humanitarnu pomoć. Da li je to tačno?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, u izveštaju o situaciji od 24. avgusta se ne pominju.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U redu. Da pređemo sada na 25. avgust.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Molim da nam predočite dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 4713. I molio bih da pogledamo 3. stranicu.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U paragrafu H piše: "Tim Podkonje izveštava." I ponovo se ne spominje nikakvo izveštavanje o civilima zbog kojih bi trebalo organizovati humanitarnu pomoć. Da li je to tačno?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da. Ne spominje se područje Podinarje.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Onda pogledajmo dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 4146 od 26. avgusta.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Možete da me ispravite ako grešim, ali u paragrafu E, koji je na stranici... jedan, dva, tri, četiri... na petoj stranici, ne pominje se ni Bukvin Stan ni Mušića Stanovi, niti humanitarna pomoć za njih. Da li je to tačno?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ne spominju se. Ne vidim ovde u izveštaju.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: I onda ako pogledamo dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 4714...

SUDIJA ORIE: Gospodine Kuzmanoviću, da li su to svi spoljni izveštaji o situaciji koji su bili (*preklapanje govornika*)...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Nisu, časni Sude. To su sve dokazni predmeti, nažalost, nisam ih uporedio u svojoj knjizi dokaza, a ja ću se vratiti i ispraviti u zapisniku, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da. Ne znam da li je tačan zapisnik za te svrhe, jer ono što ste rekli na Sudu su reference po Pravilu 65ter, što čini gotovo nemogućim... da se ispravi zapisnik, pa je veoma teško onima koji budu čitali zapisnik u kasnijoj fazi da pronađu odgovarajuće brojeve dokaznih predmeta. Kako nam je upravo gospođa sekretarka rekla, radi se o dokaznim predmetima Tužilaštva P126, P127 i P128.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Imam sad te reference, časni Sude. Hvala. Dokument od 27. avgusta, odnosno izveštaj o situaciji je dokazni predmet Tužilaštva broj P129, časni Sude.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: I na drugoj stranici dokaznog predmeta Tužilaštva broj P129, u paragrafu H piše: "Tim Podkonje vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija..." Opet, tvrdnja gospodina Tchernetskog u izjavi da su izvestili o civilima u cilju organizovanja humanitarne pomoći nije sadržana u izveštaju. Da li je to tačno?
SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: A sada bismo prešli na izveštaj o situaciji za 28. avgust 1995. Godine, a to je dokazni predmet Tužilaštva broj P130.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Ovaj izveštaj o situaciji govori o predaji bivših vojnika Republike Srpske Krajine, zar ne, gospodine Ermolaev?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, jasno piše. Da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: I taj izveštaj ste vi odobrili, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Apsolutno, da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Pre nego što počnemo da se bavimo pojedinostima dokaznog predmeta Tužilaštva broj P130, vratio bih se na izjavu gospodina Tchernetskog, dokument koji nosi oznaku 3D00089, stranica broj 5. Molim da se pokaže vrh 5. stranice.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Ermolaev, samo da bude sasvim jasno, mi smo sad prošli kroz dnevne izveštaje o situaciji od 24. do 27. Avgusta, a izjava gospodina Tchernetskog o izveštavanju o civilima i organizaciji humanitarne pomoći za njih, ne nalazi se ni u jednom od tih izveštaja. Da li je to tačno?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Nastavićemo da se bavimo izjavom. Na vrhu 5. stranice stoji: "Dogovorili smo se sa vojnicima da ću im sutradan doneti kartu. Sledećeg dana sam ponovo stigao u zaseok i dao kartu vojnicima. Pokazao sam ih moguće rute za Bosnu. Kroz dva dana sam ponovo otišao u Podinarje i saznao od meštana da vojnici nisu uspeli da dođu do Bosne i da su se vratili." Dakle, gospodine Ermolaev, tačno je, zar ne, da su Ujedinjene nacije, konkretno vojni posmatrači Ujedinjenih nacija trebalo da budu neutralni i/ili nepristrasni; je li tako?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U ovom konkretnom slučaju jedan od vaših potčinjenih je pokušao da pomogne borbenim snagama u bekstvu prema Bosni i Hercegovini. Da li je to tačno?

SUDIJA ORIE: Gospodine Kuzmanoviću, mislim da morate da postavite primerenu osnovu za ovo pitanje. Zapravo, tu su dve stvari. Prvo, činjenica je da se to nalazi u izjavi napisano, a drugo, imamo situaciju u kojoj moramo da saznamo da li je to ovaj svedok znao. Tako da to morate da obradite korak po korak. Da li ste vi upoznati sa ovim što se opisuje u izjavi, gospodine Ermolaev?

SVEDOK ERMOLAEV: Ne, nisam znao, i ja eto, to vidim, i mislim da je gospodin Tchernetsky izvestio o tome šta se dešavalo dok sam bio van sektora. Dakle, mislim da je to prvi put da ja to vidim, tako da teško mogu da odgovorim na vaše pitanje.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Oprostite mi što prekidam, ali mislim da je sledeće pitanje zaista relevantno za vaše pitanje u vezi s tim da li je bio upoznat, ako mogu...

SUDIJA ORIE: Dobro. U redu. Onda nastavite.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Hvala, časni Sude. Molim dokazni predmet Tužilaštva broj P94. I molim da nam se prikaže 8. stranica.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Uzgred budi rečeno, pre nego što vidimo ovaj dokument, vi ste se vratili 25. avgusta 1995. godine. Da li je to tačno? Vi ste otišli na nedelju dana, od 17. do 25. avgusta, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ne sećam se tačno datuma kada sam se vratio, ali tu negde.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Pogledajte, molim vas, osmu stranicu. U drugom paragrafu vaše izjave se kaže: "Ne sećam se tačno datuma, ali u istom regionu nekih osam-devet vojnika Vojske Republike Srpske Krajine predalo se timu vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija koji je bio poslat da patrolira u području Dinare. Tim je predvodio ruski vojni posmatrač Ujedinjenih nacija A.Tchernetsky. Nakon što sam dobio prvi izveštaj odTchernetskog sa terena, i sam sam mu se pridružio tamo, i zatim obavestio generala Foranda i zatražio njegovu pomoć u proceduri predaje". Da li sam tačno pročitao, gospodine Ermolaev?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, u potpunosti. Hvala vam.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Dakle, vi ste dobili prvi izveštaj od gospodina Tchernetskog, pa ste onda tamo i lično otišli. Tako, naime, piše u vašoj izjavi iz maja 2002. godine?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ne mogu... pokušavam da se prisetim svog odlaska u patrolu ovog konkretnog dana. Da, mislim da sam i sam otišao u ta sela. Međutim, ne sećam se sasvim da li sam razgovarao sa tim ljudima, odnosno sa meštanima. Toga se ne sećam tačno. Ali ono čega se sećam jeste da smo odmah počeli da donosimo odluku, zato što je situacija bila neuobičajena, a posao vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija nije bio da se bave ljudima koji se predaju.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U redu. Ali nije bila funkcija vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija da obezbede borcima neprijateljskih snaga karte koje bi im pomogle da stignu u Bosnu. Je li tako?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Vidite, malo mi je teško da komentarišem vaše pitanje kada je reč neprijateljskim borcima i snagama i funkciji vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija - da li da im daju karte.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li je u okviru vašeg mandata, gospodine Ermolaev, mandata vojnih posmatrač Ujedinjenih nacija, bilo da snagama Vojske Republike Srpske Krajine skrivenim negde u šumi daju karte kako bi oni mogli da odu u Bosnu? To je veoma jednostavno pitanje, gospodine?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Pa, to je... malo mi je teško da to objasnim. Želim da skrenem pažnju na sledeću činjenicu, jer pre svega ja ...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: (*preklapanje govornika*) ...gospodine Ermolaev... To je prilično jednostavno pitanje, gospodine...

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ne znam o kakvim kartama govorite. Da li govorimo o turističkoj karti koja prikazuje puteve, a ja verujem da je lokalno stanovništvo mnogo bolje znalo njihove lokalne puteve od nas...

SUDIJA ORIE: Gospodine Ermolaev, ono što nam vi sada objašnjavate - da nije bilo potrebe da im se daju karte, jer su oni već znali puteve, je prilično...

SVEDOK ERMOLAEV: Ne, ne...

SUDIJA ORIE: Pre svega, od vas se ne traži objašnjenje zašto je beskorisno da im se daju karte, već je pitanje bilo jednostavno postavljeno: da li ste im dali karte, bez obzira da li je bilo koristi ili ne, da li ste im vi dali karte u kontekstu pronalaženja načina da odu u Bosnu, i da li je to bio deo mandata vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija? To je jednostavno pitanje.

SVEDOK ERMOLAEV: Ne, mi... mi nikada nismo davali takva uputstva, tako da...

SUDIJA ORIE: Čak ni to nije bilo pitanje - da li ste davali uputstva bilo kome. Prvo pitanje je bilo: da li je to bilo u okviru mandata?

SVEDOK ERMOLAEV: To nije bilo u okviru mandata koji smo imali.

SUDIJA ORIE: (*preklapanje govornika*) ...Molim vas, nastavite, gospodine Kuzmanoviću.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Časni Sude, nemam više pitanja.

SUDIJA ORIE: Hvala vam. Gospodine Kehoe?

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da li ste vi sledeći?

ADVOKAT KEHOE: Da, ja sam sledeći.

SUDIJA ORIE: U redu, vi ste sledeći. Sada će vas unakrsno ispitivati gospodin Kehoe. To je... da. Čak i u visoko tehnološki opremljenim sudnicama logistika kao što je obezbeđivanje pultova još uvek je komplikovana. Sada će vas unakrsno ispitivati gospodin Kehoe koji je zastupnik gospodina Gotovine.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT KEHOE

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dobro jutro, gospodine Ermolaev. Oprostite, nisam uključio mikrofona. Dobro jutro, gospodine Ermolaev.

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Dobro jutro.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Želeo bih da vam skrenem pažnju na dokazni predmet Tužilaštva broj P99.

ADVOKAT KEHOE: Molim da se on predoči na ekranima.

SUDIJA ORIE: Pre nego što nastavimo, da li smo se bavili onom drugom izjavom? Da li je to... još uvek gledam, gospodine Kuzmanoviću, izjavu koju je dao gospodin...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Izvinjavam se, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da li ste ovu izjavu koju ste pomenuli ponudili u spis ili hoćete jedan deo koji ste već pročitali da izostavite?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Časni Sude, želeo bih da ponudim deo te izjave u spis.

SUDIJA ORIE: U redu. Samo trenutak.

(Pretnesno veće i pravni savetnik se savetuju)

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Hvala vam što ste me podsetili, časni Sude.

TUŽILAC RUSSO: Nemam prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Nema prigovora. Dakle, mi govorimo o delu, to je...

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, samo zbog razjašnjenja ...

SUDIJA ORIE: *(preklapanje govornika)* ... dobro da se uradi.

TUŽILAC RUSSO: Mi ćemo svakako preko gospodina Tchernetskog uvesti celu izjavu u spis.

SUDIJA ORIE: Onda zašto već ne ...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: U redu, časni Sude.

SUDIJA ORIE: ... uvedete celu izjavu, onda ćemo imati čitav kontekst.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Nemam prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretarko?

sekretar: To će biti dokazni predmet Odbrane broj D152, časni Sude.

SUDIJA ORIE: U redu. A za celu izjavu, da li imate nameru da je uvedete prema Pravilu 92ter?

TUŽILAC RUSSO: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Onda će Pretresno veće da zadrži pravo da izrazi svoj stav u vezi sa tom izjavom, jer možda će svedok doći i reći – to nije ono što sam ja rekao i ne bih to ponovio. Onda ćemo, naravno, morati dalje da se bavimo tim pitanjem i da ponovo razmotrimo pitanje uvođenja celog dokumenta u spis.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Hvala, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D152 uz ovaj uslov, uvodi se u spis. Molim vas, nastavite, gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE: U redu. Hvala, časni Sude.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Ermolaev, želeo bih da vam skrenem pažnju na neke dane pre *Operacije Oluja* i neke aktivnosti u dolini reke Cetine. Da li se toga sećate?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dobro.

ADVOKAT KEHOE: Molim da se predoči dokazni predmet Tužilaštva broj P99. To je izveštaj o situaciji od 23. jula 1995. godine. I molim da se prikaže 8. stranica od ukupno 22. stranice.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, na 8. stranici imamo rezime sastanaka, i ako možete samo na trenutak da to pogledate, i vratićemo se na to. Reč je o sastanku sa oficijom za vezu u vezi sa aktivnostima u dolini Cetine, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: "Da se obavesti Pero, da je napetost u dolini Cetine smanjena nakon što je Simo zatražio od Karla da iskoristi svoj uticaj..." da, "...da bi se zaustavilo granatiranje." Da, vidim to.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu, gospodine.

ADVOKAT KEHOE: Hajde da sada pogledamo dokument koji nosi oznaku 1D100537, kako bismo mogli da se orijentišemo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Molim vas, pogledajte ovo, generale. Ovo je karta područja Cetina-Grahovo sredinom jula 1995. godine. Pogledajte, molim vas, ovu kartu, gospodine Ermolaev, i videćete položaje Republike Srpske Krajine, kao i zajedničke položaje Vojske Republike Srpske Krajine koji su obeleženi crvenom bojom duž linije sukoba, kao i zajedničke položaje Hrvatske vojske i Hrvatskog vijeća obrane obeležene plavom bojom sa desne strane.

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, vidim.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. Ako pogledamo centar ove karte, vidimo kućicu sa slovom X u sredini. To pokazuje artiljerijski položaj u dolini Cetine, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, vidim to.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I to je, takođe, bio položaj Vojske Republike Srpske Krajine. Ne žurite, gospodine.

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Mislite da je ovo artiljerijski položaj Republike Srpske Krajine. Da li sam u pravu?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, baveći se vojnim posmatračima Ujedinjenih nacija, znali ste gde su se nalazili položaji Vojske Republike Srpske Krajine u dolini Cetine južno od Grahova i pored linija sukoba sa Hrvatskom vojskom i Hrvatskim vijećem obrane. Da li je to tačno?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Nisam sasvim siguran da smo imali tačne i detaljne podatke o svim položajima na bilo kojoj strani, uveravam vas.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Razumem, ali imali ste predstavu da su to bile približne lokacije zaraćenih strana...

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: ...krajem jula 1995. godine, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, sigurno.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, izvinjavam se, samo bih želeo jedno pojašnjenje. Kada on kaže da su ovo bile približne lokacije, da li on traži od svedoka da potvrdi da li je karta tačna ili da su generalno u području koje on opisuje, to bile lokacije jedinica.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, mogu li da pretpostavim da ćete da pružite objašnjenje gospodinu Russou?

ADVOKAT KEHOE: To su približne lokacije raznih jedinica Vojske Republike Srpske Krajine u dolini Cetine. Svedok je rekao da ne zna tačne lokacije, ali ovo su bile približne lokacije jedinica Vojske Republike Srpske Krajine u dolini Cetine.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, da li možemo da označimo ovaj dokument i ponudimo ga u spis?

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, ja bih tražio da se utvrdi osnova da li je ovo zaista tačno. Svedok nije rekao da su pozicije koje su predstavljene na karti tačne. Mislim da bi trebalo da se uspostavi neki temelj da bismo znali šta bi ovaj dokument trebalo da predstavlja.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, svedok je rekao da su to približne lokacije. To se tiče težine, a ne prihvatljivosti dokumenta.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo, da li je to pitanje težine koja će se dati dokumentu ili pitanje prihvatljivosti?

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, nisam siguran da li je ovaj svedok stvarno prihvatio ovu kartu kao približne lokacije. To je moje... mislim, način na koji ja to čitam u transkriptu, njemu je postavljeno pitanje da li je to opšte područje Strmice, Grahova i Cetine, odnosno da li je to bilo područje na kom su se nalazile te jedinice, iako ova karta ne pokazuje gde su se nalazili u tim područjima.

ADVOKAT KEHOE: Pa, možemo da se vratimo nazad na transkript, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretarko, koji broj će da dobije ovaj dokument?

sekretar: To će biti dokazni predmet Odbrane broj D153, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Vaš prigovor je odbijen, gospodine Russo. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Ermolaev, u dolini Cetine sredinom i krajem jula 1995. godine bilo je u toku granatiranje i sa položaja Vojske Republike

Srpske Krajine prema položajima Hrvatske vojske, kao i sa položaja Hrvatske vojske na položaje Vojske Republike Srpske Krajine. Da li je to tačno?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ne sećam se da sam od vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija dobio takve izveštaje.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, da skrenemo vašu pažnju ponovo na dokazni predmet Tužilaštva broj P99, na 8. stranicu.

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: U redu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Na ono što smo čitali ranije, na rezime sastanaka.

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE: Molim da se to ponovo stavi na ekran.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I taj rezime sastanaka je na ...

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: ...osmoj stranici.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da, na osmoj stranica. Ako možete da pogledate tu stranicu. Izvinjavam se.

ADVOKAT KEHOE: Molim, ako možete da nam pokažete 8. stranicu tog dokumenta koja počinje rečima "Rezime sastanaka". Radi orijentacije, radi se o 23. julu 1995. godine. I molim vas, gospođo sekretarko, da li možete da povećate taj broj (3) gde se kaže "Rezime sastanaka".

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li vidite to, gospodine? Da li vidite dobro, gospodine? "U 21.09 časova SMO [Senior Military Observer], viši vojni posmatrač, imao je sastanak sa glavnim oficijom za vezu Ujedinjenih nacija i Evropske posmatračke misije [ECMM] u Zadru. Viši vojni posmatrač je sa zadovoljstvom obavestio CALO [Croatian army liaison officer]... ", to je oficir za vezu Hrvatske vojske "...da je napetost u dolini Cetine" i daje koordinate "...smanjena nakon što je viši vojni posmatrač zatražio da oficir za vezu Hrvatske vojske iskoristi svoj uticaj i zaustavi granatiranje civilnih ciljeva. Poljoprivrednici su sada obavljali žetvu svojih useva. U isto vreme, obilazak je vršila patrola vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija u tom području, kako bi se osiguralo da ne postoje vojni ciljevi koji su tamo raspoređeni. Međutim, granatiranje 9. jula je bilo izuzetak, i to bi moglo da se smatra samo namernim ciljanjem nedužnih ljudi. Oficir za vezu Hrvatske vojske odgovorio je da: "Prema njihovim informacijama, bilo je vojnih ciljeva u području u to vreme." On je takođe izjavio da: "Ako kombinovane srpske i Abdićeve snage ne zaustave svoj napad na Bihać, hrvatske snage će verovatno morati da intervenišu." Dakle, Abdićeve snage su bile snage koje su delovale u saradnji sa Srbima u *Bihaćkom džepu*, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, da li ste u povratnim informacijama koje ste dobili, dobili informacije da su Srbi imali svoje vojno naoružanje u dolini Cetine?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Koliko se sećam, a to je jasno iz ovog izveštaja, a ja samo pokušavam da se sada setim, nikada nisam video izveštaj vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija da su приметили vojne ciljeve u dolini Cetine u onim selima u kojima su pratili situaciju.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, kada ste želeli da odete u dolinu Cetine, niste imali slobodu kretanja kada ste imali posla sa Vojskom Republike Srpske Krajine, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da. U julu smo imali mnogo problema, tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, morali ste da dobijete dozvolu od Vojske Republike Srpske Krajine da biste putovali u dolinu Cetine, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Jednostavno ne želim da pogrešim, ali ...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dozvolite mi da vam onda pomognem. Da se vratimo onda na ovaj izveštaj o situaciji...

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, čekao sam da intervenišem, da vidim da li će svedok da odgovori. Ali vaše poslednje pitanje: "Da li ste morali da dobijete dozvolu... ", moglo bi da se shvati u normativnom smislu, a moglo bi da se shvati i u činjeničnom smislu. Shvatate na šta mislim?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ne shvatam u čemu je razlika. Kada je reč o dozvoli u kontekstu...

SUDIJA ORIE: Pa, ako vam je potrebna dozvola, to može da znači da strana koja daje dozvolu zahteva od vas da tražite dozvolu, iako pod normativnim sistemom koji je primenjivan u to vreme, oni nisu morali da traže dozvolu. Onda je to činjenično stanje. Dakle, ako pitate: "Da li... da li vam je potrebna dozvola od italijanske mafije da otvorite restoran na Siciliji?", odgovor u normativnom smislu bio bi "Ne". A stvarna situacija bi bila takva da vi morate da imate takvu dozvolu. Dakle, to je razlika na koju sam ja ukazivao, a to nije bilo jasno iz vašeg pitanja: da li je to bilo normativno ili je bila stvarno takva situacija.

ADVOKAT KEHOE: Pa, verovatno je odgovor – da, u oba konteksta, ali i pored toga...

SUDIJA ORIE: Može biti. Ja ne dajem odgovore, samo analiziram vaša pitanja.

ADVOKAT KEHOE: Zbog preciznosti, časni Sude, i korišćenja samih reči koje se koriste, razlog zašto sam odabrao reč "dozvola" a ne neku drugu, možda, primereniju reč koji god kontekst da je u pitanju ... zato što ta konkretna reč upravo dolazi iz ovog izveštaja o situaciji kojim ću sada da se pozabavim. Zato sam odabrao tu reč, jer je napisana u izveštaju.

SUDIJA ORIE: Da, ali način na koji ste je koristili u ovom pitanju ostavlja neke nedoumice. Molim vas da nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I samo da vam pomognem, hajde da zajedno usmerimo pažnju na dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 173. I prvo da pogledamo prvu stranicu. I samo da biste se orijentisali, gospodine Ermolaev, to je izveštaj o situaciji od 4. jula 1995. godine. A ako sada skrenemo pažnju na vrh 7. stranice u tom dokumentu ... Ne znam da li želite da vidite prethodnu stranicu, gospodine Ermolaev, jer je to rezime sastanaka, ako želite, rado ću vam to pokazati, ali to je ... u vrh stranice piše "Sastanak Tima Podkonje" i tema sastanka je "Ukidanje ograničenja kretanja, bezbednosna situacija timova vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija i zvanična izjava Vojske Republike Srpske Krajine". Tu se kaže: "Timovi vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija treba da imaju slobodu kretanja u ovom području ... u zoni odgovornosti Prve brigade Severno-dalmatinskog korpusa, ali da bi se obezbedila njihova sigurnost mora da postoji dozvola oficira za vezu u Kninu". Vi ćete se složiti sa mnom, gospodine Ermolaev: da biste mogli da se krećete u zoni odgovornosti Prve brigade Severno-dalmatinskog korpusa, morali ste u julu mesecu [1995. godine] da imate dozvolu Vojske Republike Srpske Krajine, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da. Kada je reč o julu, odgovor je da, jer mislim da smo imali opšte pogoršanje slobode kretanja, i takođe i na ovoj strani. Tačno, apsolutno tačno. Ne samo tamo, ne samo u ovom području.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, u ovom trenutku mi ćemo ponuditi u spis dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 173.

TUŽILAC RUSSO: Nemamo prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretarko?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D154.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospođo sekretarko. Dokazni predmet Odbrane broj D154 primljen je u spis. Gospodine Kehoe, upravo gledam vaše poslednje pitanje. Morali ste da imate dozvolu od vojske, ovde opet imamo taj slučaj gde vi ne razlikujete činjeničnu dozvolu, bez koje bi bili ometani u svom kretanju i da li je legalno pravo da tražite dozvolu.

ADVOKAT KEHOE: Onda ću to da razjasnim.

SUDIJA ORIE: To je isti problem. Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Ermolaev, da bi se otišlo u dolinu Cetine u julu mesecu 1995. godine, morali ste da odete u štab Vojske Republike Srpske Krajine u Kninu i da pitate da li tim vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija može da ode u to područje, zar ne?

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, ulažem prigovor. U dokumentu se kaže: "Timovi vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija trebalo bi da imaju slobodu kretanja u području Prve brigade Severno-dalmatinskog korpusa, ali kako bi im se obezbedila sigurnost, moraju da traže dozvolu od štaba u Kninu." Iz teksta deluje kao da imaju dozvolu.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo, stiče se utisak da vi sada tumačite tekst, što nije sada primereno. Kada kažete da ste morali da odete da tražite dozvolu, da li je to bilo u skladu sa sporazumom ... ne znam na osnovu tačno kog sporazuma ste vi delovali tamo, ali da li je to bilo u skladu sa uslovima vašeg mandata, da li ste bili u obavezi da tražite dozvolu od snaga Vojske Republike Srpske Krajine ili Vlade Republike Hrvatske pre nego što budete mogli da uđete u određena područja?

SVEDOK ERMOLAEV: Prema mandatu koji smo imali u Sektoru Jug, vojni posmatrač Ujedinjenih nacija trebalo je da dobiju punu slobodu kretanja u izvršavanju svojih obaveza, i nisu trebali da traže dozvole od bilo koje vlasti na bilo kojoj strani.

SUDIJA ORIE: Da. Uprkos takvom mandatu, u stvari, vi ste tražili dozvolu, odnosno oružane snage su insistirale na dobijanju dozvole pre nego što biste ušli u određena područja?

SVEDOK ERMOLAEV: Da. To je dobro pitanje. To je bio proces koji je bio malo komplikovan i to sa obe strane. Dakle, sa jedne strane mi smo, mislim na naše timove, pokušavali da sprovedemo svoj zadatak i pored svih prepreka koje smo doživljavali na ovom području, da bismo bili u stanju da pratimo situaciju, posebno u području Cetine. Ponekad bi naši timovi uspeali da prođu putem i da ne budu zaustavljeni. Ponekad ne. I... već u julu, kako su dani odmicali, potpuno ste u pravu, imali smo strogo ograničenu slobodu kretanja, a u nekim slučajevima i tu ste apsolutno u pravu... kada su išli, na primer, 31. Jula, bilo im je dozvoljeno da idu samo sa njihovim oficijom za vezu.

SUDIJA ORIE: Kada kažete da ste "Imali ...

SVEDOK ERMOLAEV: *(preklapanje govornika)*

SUDIJA ORIE: ...samo strogo ograničenje slobode kretanja", da li hoćete da kažete da je vaša sloboda kretanja bila ograničena ili želite da kažete "zbog stroge slobode kretanja", jer za mene to znači puna sloboda kretanja. Ali ako vi kažete da je vaša sloboda kretanja bila ograničena, onda to znači da ste...

SVEDOK ERMOLAEV: Mislio sam "strogo ograničena".

SUDIJA ORIE: Ograničena. Hvala vam. Molim vas, nastavite, gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da se vratimo na dolinu Cetine. Tamo je postojalo ograničenje kretanja za vojne posmatrače Ujedinjenih nacija u julu mesecu 1995. godine. Da li je to tačno?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da. Tačno je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, jedno od pitanja bilo je granatiranje tokom žetve. Da li je to tačno?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I general Gotovina...

ADVOKAT KEHOE: Molim da se na ekran stavi dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 2007... izvinjavam se, 2079. Puno vam hvala. Upravo su ispravili, pogrešio sam broj.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Mogli bismo da pogledamo ovaj dokument, gospodine Ermolaev. Radi se o naređenju generala Gotovine. Datum kada je primljeno naređenje je 16. juli 1995. godine. To se vidi u donjem levom uglu. I napomene, tema je suspenzija akcija: "Pored zahteva komandanta Sektora Jug koji se odnose na obustavu vatre u oblasti Cetine... zbog žetve lokalnog srpskog stanovništva koji su izvodili te radove pod pratnjom patrola UNCRO-a, ja ovim naređujem sledećim redosledom: 'Suspendovati vatreno delovanje u pomenutoj oblasti Cetine do maksimalnog stepena i time omogućiti žetvu.' S obzirom na činjenicu da u sredu, 19. jula ...zakazan sastanak sa komandantom ..." treba da stoji Sektor Jug, JUG ... Sektora Jug...

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: JUG, Sektor Jug.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: .. jug, kao Sektor Jug. Znam. "...Sektora Jug, o detaljima ovog zahteva će se odvojeno razmotriti i doneće se konačna odluka o kojoj ćete biti obavešteni". Dakle, gospodine Ermolaev, bili ste upoznati...

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Sa ovim naređenjem?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da, gospodine?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ne, ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Nikad vam niko nije rekao za ovo naređenje?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ne, mislim nije bilo meni upućeno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ne. Ja vas pitam da li ste saznali za činjenicu da je general Gotovina izdao...

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ne, ne, ne. Ja to čujem sada prvi put i stvarno sam iznenađen.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, želeo bih da dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 200079 ponudim u spis.

TUŽILAC RUSSO: Nemamo prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretarko?

sekretar: Časni Sude, to će postati dokazni predmet Odbrane broj D155.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D155 primljen je u spis.

ADVOKAT KEHOE: Molim da se predoči dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 4490.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I, gospodine Ermolaev, ovo je dokument koji dolazi od generala Gotovine pod nazivom "Dopunski izveštaj o položajima i tipovi neprijateljskog oružja u zoni razdvajanja", i to je...

ADVOKAT KEHOE: Ako možemo da odemo do dna 2. stranice, primećujemo na dnu pod brojevima 31 i 32 da ima nekih delova u selu Cetina i zaseoku ... izvinite, u Cetini. Ako pređemo na sledeću stranicu, ako se ne varam, tu piše ... "Palačevići zaseok". U toku vašeg rada kao vojnog posmatrača Ujedinjenih nacija i kao zamenika višeg vojnog posmatrača, da li vam je bilo poznato da postoji znatna količina artiljerijskog naoružanja u i oko zone razdvajanja, i kakvo je tačno to naoružanje bilo?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: U zoni razdvajanja...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U zoni razdvajanja i oko nje. Ne želim da vas ograničim samo na zonu razdvajanja, jer znam da je bilo ljudi ...

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: (*preklapanje govornika*) ...da. Bio sam tamo lično i video sam Hrvate, tako da...

SUDIJA ORIE: Govorite istim jezikom.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: (*preklapanje govornika*)

SUDIJA ORIE: Morate da pravite pauzu između pitanja i odgovora i onda ponovo između odgovora i pitanja. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se prevodicima.

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da se vratim na vaše pitanje. Odgovor glasi da. Dobijali smo informacije koje je trebalo da proverimo, ali moram da vam kažem da mi nismo mogli da raspoložemo tako tačnim informacijama kakvim je raspolagao general Gotovina. U to mogu da vas uverim.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, želeo bih da ponudim ovaj dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 4490 u spis.

TUŽILAC RUSSO: Nemamo prigovor.

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretarko, koji će to biti broj?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D156.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D156 prima se u spis. Hvala vam, gospođo sekretarko. Molim vas, nastavite, gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE: Hvala, časni Sude. U stvari, želim da predočimo na ekranima dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 2424. Molio bih da se uveća ovaj gornji deo dokumenta. Datum je 20. juli 1995. godine. Tu se govori o jednom sastanku u prvom paragrafu između generala Gotovine i generala Foranda.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li vidite to, gospodine?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, u Zadru, 20. jula 1995. godine.

ADVOKAT KEHOE: A ako možemo da pređemo na sledeću stranicu, na sredinu te stranice gde počinje rečima: "U toku daljih pregovora." Molim vas da samo malo uvećate To je to. U redu. Dobro. On primećuje: "U toku daljih pregovora koji su bili zasnovani na centralnim tačkama pisma koje je uputio UNCRO, a koje je dostavljeno komandantu ZV Split, general Gotovina je odgovorio: 'Što se tiče područja Cetine, privremeno okupiranog područja Republike Hrvatske...' i uzgred budi rečeno, ovo je dokument iz ministarstva Republike Hrvatske "...UNCRO traži od hrvatske strane da ne granatira ovo područje obrazlažući to činjenicom da je u toku žetva koju vrši lokalno stanovništvo. Gotovina je odgovorio da "...UNCRO treba da kontroliše vatrene položaje odakle se deluje po hrvatskim jedinicama i onda će civili moći da sprovedu žetvu bez prepreka, u suprotnom, hrvatska artiljerija biće prinuđena da deluje."

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, gospodine Ermolaev, da li je UNCRO, bilo da je reč o jedinicama pod komandom generala Foranda ili o vojnim posmatračima Ujedinjenih nacija pod komandom pukovnika Hjertnesa i vašom komandom, preuzeo na sebe zadatak da kontroliše ove srpske vatrene položaje u dolini Cetine?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Kao što sam rekao ranije, nismo znali, mislim, tačno položaje, i vojni posmatrači Ujedinjenih nacija nisu bili raspoređeni na položaje na kojima je bila navodno raspoređena artiljerija Republike Srpske Krajine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, ko je u okviru Ujedinjenih nacija preuzeo na sebe da kontroliše ove položaje sa kojih je otvarana vatra ili da li je to iko preuzeo na sebe?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Pa, grubo rečeno, ja nisam bio toliko upoznat sa ovim tokom ovog konkretnog vremenskog perioda u julu mesecu. Ono čega se ja

sećam jeste da su postojale... vođene su velike rasprave o tome šta bi trebalo da se preduzme u ovom trenutku kada se vrši žetva, i šta da se preduzme sa ljudima koji žive tamo. To je ono što jasno pamtim. Isto tako, jasno se sećam da nikada nisam čuo da je od vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija traženo ili da im je general Forand dao zadatak da se obezbedi da nema paljbe iz ovih sela. Ne sećam se, mislim, posledica i ishoda sastanka sa Gotovinom. I nisam siguran da li mi imamo takav izveštaj višeg vojnog posmatrača iz tih dana. Nisam sasvim siguran. Dakle, jedino se sećam da smo bili zadovoljni kada je konačno došlo do toga. To je jedan opšti osećaj koga se sećam. Ali, kada je reč o takvim zadacima ili zahtevima gospodina Gotovine, toga se apsolutno ne sećam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kada kažete da se sećate da ste bili zadovoljni, da li hoćete da kažete da ste bili zadovoljni kada je prekinuto granatiranje...
SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: ...tako da Srbi mogu da obave žetvu?
SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, sigurno. Jer mi smo dobili potvrdu od vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija. Ne sećam se tačnog datuma, ali ...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Shvatam. Nisam želeo da vas prekidam. Gospodine Ermolaev, nisam želeo da vas prekidam.

SUDIJA ORIE: Da. Molim vas završite rečenicu. Rekli ste: "Jer mi smo dobili potvrdu od vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija", i niste mogli da se setite tačnog datuma, odnosno u vezi sa čim ste dobili tu potvrdu?

SVEDOK ERMOLAEV: Ne sećam se datuma kada su stigli izveštaji da je intenzivna paljba u ovom području zaustavljena i datuma kada sam počeo da dobijam informacije da se situacija tamo stabilizuje. Ne sećam se tačno dana i koliko dugo vremena je to primirje tamo trajalo. Ali, bilo je perioda kada, želim to da potvrdim, kada nismo dobijali izveštaje od vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija oko ponovnog otvaranja vatre.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, želeo bih da ponudim u spis dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 2424.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO: Nemamo prigovor.

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretarko?

sekretar: Časni Sude, to će postati dokazni predmet Odbrane broj D157.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D157 primljen je u spis. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. I ja bih sada želeo da se preselimo malo dalje na sever i to samo nekoliko dana kasnije, gospodine Ermolaev. Reč je o području Strnice.

ADVOKAT KEHOE: Molio bih da se stavi na ekran dokument koji nosi oznaku 1D100538.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine, želeo bih da pogledate ovu kartu, a govorimo o 1. avgusta 1995. Godine. Ponovo vidimo liniju sukoba između VRSK/ VRS, odnosno VRS je Vojska Republike Srpske, koja bi bila na severu. A onda imamo VRSK, što je Vojska Republike Srpske Krajine koja je malo pored toga, i plavom bojom označene imamo jedinice HV/HVO (Hrvatske vojske i Hrvatskog vijeća obrane). Molim vas da pogledate ovo i da nam kažete da li generalno prepoznajete ovo područje, gospodine?

TUŽILAC RUSSO: Ulažem prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Prigovor na pitanje ili...

TUŽILAC RUSSO: Ne, želim da pitam za poreklo ovog dokumenta.

SUDIJA ORIE: Vi ne ulažete prigovor, samo pokušavate da istražite ko je autor ove karte. Možete li da nas obavestite, gospodine...

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude. Ljudi koji su uključeni u vojnu stranu ovog planiranja na strani Hrvatske vojske, a mi ćemo vam pokazati mnoge od takvih dokumenta tokom ovog suđenja. Iskreno, časni Sude, linije sukoba i jedinice koje se nalaze na ovom području, mislim da nisu bile predmet spora, ali bilo je rečeno...

SUDIJA ORIE: Nismo još stigli dotle.

ADVOKAT KEHOE: Shvatam, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da li su ovo dokumenti iz istog vremena ili su ...

ADVOKAT KEHOE: Da.

SUDIJA ORIE: ...dokumenti nastali u istom vremenskom periodu? To znači da je ovaj dokument, na primer, sačinjen 1. avgusta ili otprilike oko tog vremena?

ADVOKAT KEHOE: Da, jeste. A kada kažem da su ovo, časni Sude, dokumenti iz istog vremenskog perioda, naravno, vremenom su se menjale linije sukoba i dokumenti su se menjali s njima. I ono šta sam ja uradio ... u ovom konkretnom slučaju, reč je o jednom manjem isečku mnogo veće karte, jer linija sukoba, naravno, dramatično se

proteže daleko na jug i na druga područja, jer samo sam hteo da se usredsredimo na područje Strmice, jer je to predmet nekih pitanja u samoj izjavi svedoka.

SUDIJA ORIE: I to je... to je... vi kažete da je to dokument iz tog istog vremena. I objasnili ste nam da je to deo veće karte ili kompleta karata. Dakle, da li je taj deo od tada na bilo koji način redigovan ili se radilo na...

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, mogu sa sigurnošću da vam kažem da imamo mesta poput sela Strmica tamo dole, ali sve što se tu nalazi bilo je u početku u Hrvatskoj.

SUDIJA ORIE: Da, dakle, kako što vidimo to nije dokument iz tog vremena?

ADVOKAT KEHOE: Upravo tako.

SUDIJA ORIE: To je kao dalji razvoj onoga što ste rekli karta koja je nastala otprilike u avgustu 1995. godine. Pretpostavljam da je i legenda i ostalo takođe dodato ili nije?

ADVOKAT KEHOE: Da, izvinjavam se, časni Sude. Ali informacije koje su na vrhu, to je sve napravio naš tim. Dakle, gde se kaže selo Strmica, koje se u engleskoj verziji nalazi u donjem levom uglu, zatim situacija u području Grahavo/Strmica, oko 1. avgusta 1995. godine, to je ona vrsta pitanja na koja ću ja da se pozivam.

SUDIJA ORIE: Da. Da li su originali još uvek na raspolaganju? Mislim da ovo može da bude vrlo praktičan način predstavljanja ove karte uz tekst na engleskom, i naravno, to je već velika prednost. A ipak, mogu da zamislim da je gospodin Russo više zabrinut da li to odražava ono što je izvorno u tim kartama. Gospodine Russo, da li je to ...

TUŽILAC RUSSO: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da. Ima li ipak neki način da na osnovu originala gospodin Russo može da vidi koliko je vešt vaš tim bio u prevodu originalnih podataka i to na takav način da i Pretresno veće to može lako da razume?

ADVOKAT KEHOE: Odgovor na to je da, časni Sude, da, postoji ... Dozvolite mi da ovo pojasnim. Postoji... kako su se događaji razvijali od zime 1994. godine, pa kroz nekoliko različitih faza do leta 1995. godine, videćete kako se linija sukoba pomera. Ovo je pokušaj jednog malog prikaza u jednom određenom trenutku, a to je 1. avgust, odnosno, kraj jula ili početak avgusta 1995. godine, ali ako branilac želi da vidi sve osnovne podatke, čvrste podatke iz kojih je ovo uzeto, vrlo rado ćemo pokazati.

SUDIJA ORIE: Pitam, jer ste rekli da ima još dosta toga da se pokrije. Tako, dakle, kako bismo izbegli dalje diskusije o tome, gospodine Russo, ove ponude, ova spontana ponuda gospodina Kehoe, da li vas ona zadovoljava? Naravno, ako gospodin Russo kasnije ustanovi da su informacije na neki način iskrivljene, odnosno, da nisu tačne, onda,

naravno, pretpostavljam da vi nećete imati nikakvih problema da se on vrati na ovo pitanje?

ADVOKAT KEHOE: Apsolutno, ne, časni Sude. Ja...

SUDIJA ORIE: U redu. Pod tim okolnostima, gospodine Russo... da li imate dovoljno informacija, gospodine Russo, u vezi sa izvorom ove karte i da li ste zadovoljni što sada imate mogućnost da to proverite, ukoliko gospodin Kehoe kaže da neće ulagati nikakav prigovor?

TUŽILAC RUSSO: Imam, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala vam. Molim vas, nastavite, gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE: Hvala, časni Sude.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Ermolaev, krajem jula, odnosno početkom avgusta 1995. Godine, vodile su se određene aktivnosti na području Strmice. Da li je to tačno?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, tačno je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A Strmica je područje gde je Vojska Republike Srpske Krajine imala puno ljudi i opreme, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Područje Strmice bilo je pod nadzorom jednog bataljona Ujedinjenih nacija, tako da ja mogu da se pozivam samo na informacije koje su bataljoni pružali u to vreme. Tako da ja nisam imao informacije o tom području, zato što ono nije bilo u našoj zoni odgovornosti.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dozvolite mi, gospodine... vi ste se konsultovali sa bataljonima. A to je bio Kenijski bataljon. Da li je to tačno?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Pa, dozvolite mi da objasnim i da se vratim malo unazad. Dakle, mislim da se mi nismo konsultovali ni sa kim, jer mislim da su vojni posmatrači Ujedinjenih nacija nezavisna institucija, kao i bataljoni. Mi smo svaki dan saradivali, ali obično ako su bataljoni trebalo da budu raspoređeni duž linije sukoba ili zone razdvajanja, a to znači svuda, i ako po pravilu imamo neko tako vruće mesto, recimo, kao što je linija sukoba ili zona razdvajanja, tamo su bili razmešteni ili stacionarni bataljoni na posmatračkim punktovima. I nismo videli potrebu da se razmeste vojni posmatrači Ujedinjenih nacija u neposrednoj blizini mesta gde su bili bataljoni Ujedinjenih nacija, jer nismo imali dovoljno vojnih posmatrača za ceo sektor. Ja sam imao 80 ljudi a general Forand je imao 13.000, tako da možete da zamislite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Shvatam. Ali da se vratimo na moje početno pitanje, gospodine Ermolaev, Kenijski bataljon je bio bataljon koji je bio razmešten u i oko Strmice u julu 1995. godine, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, da, sigurno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, po vašem znanju, da li je na tom prostoru, u Strmici, bio značajan položaj Vojske Republike Srpske Krajine krajem jula 1995. godine?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Pa, ja bih odgovorio na drugo pitanje. Ja sam bio u potpunosti svestan da su postojala neka borbena dejstva između sukobljenih strana na tom području, da.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, pre nego što sklonimo ovu kartu, ponudio bih da se primi u spis.

SUDIJA ORIE: U redu.

ADVOKAT KEHOE: Karta će biti proverena prema pravilima o kojima smo govorili.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO: Nemamo prigovor.

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretarko?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D158.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospođo sekretarko. Gospodine Ermolaev, vratio bih se na vaš poslednji odgovor. Postavljeno vam je pitanje da li je u Strmici bio značajan položaj Vojske Republike Srpske Krajine krajem jula 1995. godine. A vi ste rekli da ćete da odgovorite na jedno drugo pitanje. Iako nijedno drugo pitanje vam nije postavljeno, vi ste rekli: "Ja sam bio u potpunosti svestan da su postojala neka borbena dejstva između sukobljenih strana na tom području, da." Zašto niste jednostavno odgovorili na pitanje da li ste znali...

SVEDOK ERMOLAEV: Za položaje...

SUDIJA ORIE: Da ...

SVEDOK ERMOLAEV: ... strana u sukobu i o njihovom naoružanju?

SUDIJA ORIE: Vi to sada ne znate?

SVEDOK ERMOLAEV: Ako ne znam, jednostavno kažem da ne znam.

SUDIJA ORIE: U redu.

ADVOKAT KEHOE: Pozabavimo se sada dokumentom sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 1344. Hvala vam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Ermolaev, ovo je naređenje koje dolazi iz komande Sedmog korpusa Vojske Republike Srpske Krajine. Kaže se da je to naređenje o slanju jedinica u sastav protivtenkovskog odreda. Upućeno je komandi Sedmog mešovitog protivtenkovskog artiljerijskog puka i Drugoj pešadijskoj brigadi. Piše "Hitno". I dalje piše: "U postojećim okolnostima, sa ciljem sprečavanja daljeg napredovanja ustaša u pravcu Grahova i Strmice, naređujem sledeće: Naređenje: Poslati T-protivtenkovske topove kalibra 100 milimetara iz Sedmog mešovitog protivtenkovskog artiljerijskog puka u taktičku grupu 2; Poslati vod sa 9K11 [Малютка] protivoklopnim raketnim sistemom iz Druge pešadijske brigade u taktičku grupu 2; Poslati standardne formacijske jedinice sa standardnom opremom; Jedinice da nose sa sobom pionirski alat; Jedinice moraju da šalju raport pukovniku Stevi Draškoviću" Mislim da je trebalo da stoji "u području MUP-a Golubić do 16.00 časova 31. jula 1995. godine" Dalje piše "Komandanti svih jedinica će pripremiti... taktičke grupe... i javiće se na komandno mesto na području sela Strmica komandantu Sedmog korpusa u 14.00 časova, 31. Jula..." Dalje: "Pripremu jedinica lično će izvršiti komandanti i iste dovesti u naređeni rejon". Gospodine Ermolaev, u ovom dokumentu od 31. Jula, da li ste vi i vaši vojni posmatrači Ujedinjenih nacija uočili pokrete ljudstva i naoružanja vojske Republike Srpske Krajine u području Strmice?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ne sećam se takvih izveštaja vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija. A želeo bih da kažem da nam je bilo ograničeno kretanje, kako sam već rekao, kao i da moramo da proverimo izveštaje. Ali mislim da su oni stvarno i izvršili ovakvo pregrupisanje snaga i mislim da nam nisu dozvolili da se pomerimo sa mesta.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, kada se radilo o odlasku na područje Strmice, vojni posmatrači Ujedinjenih nacija imali su ograničenje slobode kretanja?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, zamolio bih da se dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 1344 primi u spis.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO: Nemamo prigovor.

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretarko?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D159.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospođo sekretarko. Dokazni predmet Odbrane broj D159 primljen je u spis. Gospodine Kehoe, ne znam da li nameravate da predete na neku novu temu, ali Pretresno veće želi da napravi pauzu u narednih dva do sedam minuta.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, možemo sada da napravimo pauzu. To je u redu. Prihvatam.

SUDIJA ORIE: Onda ćemo da nastavimo u 12.45 časova.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Pre nego što nastavimo, gospodine Ermolaev, postoji šansa da možda nećemo moći da završimo danas. Da li biste vi bili na raspolaganju i u četvrtak?

SVEDOK ERMOLAEV: Želeo bih da se vratim sutra. Jer imam neke sastanke koji su već zakazani.

SUDIJA ORIE: Postoji li neki način, jer će onda možda biti malo problematično da odete i da se vratite? Da li postoji način da napravite novi raspored za vaše sastanke?

SVEDOK ERMOLAEV: Pa, žalim, ali ja ne bih. Ovo je veoma važno za mene.

SUDIJA ORIE: Da. Shvatam da radije ne biste želeli da to uradite. U isto vreme... razmotriću sa kolegama, a mogu da pretpostavim da se ne osećate slobodno da na otvorenoj sednici iznesete razloge zašto je to tako hitno za vas da se vratite nazad, i ako postoji bilo koji drugi način na koji želite da obavestite Pretresno veće o svojim ličnim razlozima i da nam kažete zašto je to tako važno i zašto morate da se vratite sutra, a ne nekog kasnijeg dana, onda ćemo pronaći način da to uradite. Jer shvatate da je za nas vrlo važno da čujemo vaše svedočenje, a sa stanovišta postupka uvek je bolje da se ne prekida, osim svih drugih aspekata, a to je da morate da se vratite, da imamo dodatne troškove, i tako dalje.

SVEDOK ERMOLAEV: Vidite, kada smo razgovarali o danima, da kažem, koje sam mogao da nađem u svom rasporedu, ja sam se registrovao za maj, ali od mene je zatraženo da pronađem dane, ovih pet dana, tako da sam sve promenio. I dakle, prvo sam imao neke važne lične događaje u mojoj porodici, pre svega, i zato sam tražio da se samo malo odloži. Što se tiče mog posla, sve je u redu. Upravo sam promenio raspored. Tako da sam imao dva važna ... tri važna događaja, 26. i 29. april. Rođendani moje supruge i moje majke. Danas je rođendan moje majke.

SUDIJA ORIE: Čestitke za početak.

SVEDOK ERMOLAEV: Hvala. I onda sam obećao svojoj ćerki, mislim da je to važan događaj u mom životu, to je proslava godišnjice njenog braka, a ja sam joj obećao da ću u svakom slučaju biti tamo, i onda sam promenio raspored svojim studentima počev od 2. maja. Tako da je to malo problematično za mene.

SUDIJA ORIE: Da. I proslava ove godišnjice bila bi ...

SVEDOK ERMOLAEV: 1. maja, tačno.

SUDIJA ORIE: 1. maja. To će onda biti u četvrtak. Ujutro ili popodne?

SVEDOK ERMOLAEV: Odlazak ujutro i popodne, tako da sam rezervisao kartu za 9.00 časova.

SUDIJA ORIE: U redu. Shvatam. Ali proslava je 1. maja?

SVEDOK ERMOLAEV: Da, 1. maja.

SUDIJA ORIE: Ceo dan ili? Ja se ne trudim da saznam o vašoj porodici, možete da imate čak i neke tajne dogovore.

SVEDOK ERMOLAEV: Pa, možemo da se složimo da mi je popodne zaista potrebno.

SUDIJA ORIE: U redu. Gospodine Tieger, izvolite.

TUŽILAC TIEGER: Samo želim da pokrenem jedno pitanje koje bi možda Pretresno veće želelo da razmotri. Ali ja bih se osećao loše ako ne spomenem mogućnost da se nastavi sa radom popodne u svetlu trenutnog rasporeda u Sudu.

SUDIJA ORIE: Ne. Možda bi postojala mogućnost za tako nešto, ali moram da prisustvujem prvom pojavljivanju rano posle podne, što me, međutim, neće zadržati više od 45 minuta do jedan sat, a ja bih morao da zamolim gospođu sekretarku da se raspita da li ...

(Pretresno veće i Sekretarijat se savetuju)

SUDIJA ORIE: Gospodine Ermolaev, radimo najbolje što možemo. Gospođa sekretarka će se dalje raspitati za mogućnost da zasedamo popodne, mada to ne bi bilo odmah u 14.15 časova, ali verovatno u 15.00 ili 16.00 časova. Ali moram da se raspitam kod zastupnika Odbrane da li će to biti moguće.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Hajde da nastavimo, gospodine Kehoe. Da. Pitao sam u prisustvu gospodina Ermolaeva, jer je Pretresno veće imalo u vidu da se odobri još jedan sat nakon ove prepodnevne sednice, koja će se završiti u 13.45 časova. Naravno, Pretresno veće je imalo u vidu da svedok 69 neće svedočiti ove nedelje, pa stoga možemo imati malo više vremena nego što je prvobitno planirano. Čućemo od gospođe sekretarke. Naravno, gospodine Kehoe, to je sada malo problem, jer ne znamo da li ćemo dobiti dodatno vreme. Na prvom mestu fokusirajte se na najvažnije stvari.

ADVOKAT KEHOE: U redu, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Molim da se pozove dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 1346.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Ermolaev, ovo je naređuje koje dolazi iz Vojske Republike Srpske Krajine, i u tom naređenju se naređuje da se formira jedinica od 80 ljudi koji će biti angažovana na borbenom zadatku u selu Strmica. Pretpostavljam na osnovu vaših prethodnih odgovora da niste znali za ovakva okupljanja trupa, je li tako?
SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Apsolutno je tako.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, nudimo dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 1346 u spis.

TUŽILAC RUSSO: Nemamo prigovor.

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretarko?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D160.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D160 primljen je u spis. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada ću da vam skrenem pažnju na dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 194. To je još jedan dokument koji dolazi iz Republike Srpske Krajine ...

ADVOKAT KEHOE: Malo sam ubrzao, časni Sude.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ovo je dnevnik koji nam je dostavila kancelarija Tužilaštva. Ovaj dnevnik vodio je pomoćnik komandanta za logistiku. I molim vas da pogledamo 3. stranicu ... Izvinjavam se, podsetili su me da je on bio pomoćnik komandanta za logistiku Vojske Republike Srpske Krajine.

ADVOKAT KEHOE: I molim vas da pređemo na 3. stranicu. Ako možemo malo da podignemo i da pogledamo unos ... Podignite još malo, gospođo sekretarko. Hvala vam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vidimo unos gde je municija poslata u područje Strmice. Pretpostavljam, gospodine, da niste znali ni za ovo ... s obzirom na svoje prethodne odgovore, o prebacivanju municije u Strmicu koje je učinila Vojska Republike Srpske Krajine?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ne, nisam za to znao.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I ako pogledate tamo dole, videćete 7. juli... oprostite, 31. juli 1995. godine, da se kaže: "Bio sam informisan da je utovarena municija u 12 vagona kako bi se premestila u Golubić" ... trebalo je umesto "12 vagona municije kako bi se premestila u Golubić" da stoji sledeće "da bi se premestilo skladište Golubić", odnosno "depo Golubić." Gospodine, da li ste znali da su koristili svoje železničke linije za prebacivanje municije?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ne sećam se takvog izveštaja.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, molim da se ovaj dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 194 uvede u spis.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, da li se traži uvođenje celog dnevnika ili samo ovog dela?

ADVOKAT KEHOE: Tražim da se uvedu u spis stranice od 1 do 10, to je deo koji je prevela Služba za prevođenje.

TUŽILAC RUSSO: Nemamo prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretarko?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D161.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D161 primljen je u spis.

ADVOKAT KEHOE: Samo trenutak, časni Sude. Molim da nam se predoči dokument koji nosi oznaku 1D10-0539. Časni Sude, dostavio sam kopije, a preveo sam samo jedan odlomak iz toga.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, bili ste toliko ljubazni da ispravite pogrešan prevod, mada je očigledno da je prevod na osnovu rukopisa, tako da je teško bilo dešifrovati taj deo. Ovde se kaže da je prevod nerevidiran. Ali mislim pogotovo, jer ste vi... gospodine Kehoe...

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: ... pošto ste vi već ispravili prevod, uzećemo da to bude konačna verzija.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: U redu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Uzgred budi rečeno, nema potrebe da se na ovo vraćamo. U unosu u prethodnom dokumentu, koji bi bio dokazni predmet Odbrane broj

D161, ako pogledamo na dnu, videćete to, gospodine. Na dnu, u poslednja dva reda piše: "U 18.00 časova naredio sam transfer 12 železničkih vagona natovarenih municijom u tunele". Da li vidite to, gospodine?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: "U tunele" - da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste znali u vreme kada ste vi bili tamo da su prebacivali svoju municiju železničkim prugama kroz sistem tunela koji je u bio u Sektoru Jug? Da li još uvek razmišljate, gospodine? Nisam hteo da vas poremetim...

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ne, samo pokušavam da setim. Dana 31. avgusta, u 16.00 časova... pa, to je malo teže. Ne sećam se.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, mislim, hajde da razgovaramo o području... o vremenskom periodu kada je Vojska Republike Srpske Krajine delovala u Sektora Jug, dakle u vašoj zoni odgovornosti. Da li ste videli da su prebacivali municiju železnicom?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Pa, mislim da jesam. Dobijali smo izveštaje o različitim pokretima vojske, ali ne sećam se tačnih datuma i timova koji su izveštavali, ali smo jasno primetili promenu položaja Vojske Republike Srpske Krajine u većini slučajeva. Ali u takvom konkretnom slučaju - 31. jula u 16.00 časova, toga se ne sećam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Razumem.

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ali mogu u potpunosti da potvrdim da smo mi, uprkos našem ograničenju kretanja, uspeli da vidimo ovo pregrupisanje trupa, da.

ADVOKAT KEHOE: A sada bih želeo da pogledamo dokument koji nosi oznaku 1D10-0539.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, još uvek ne mogu da kažem da mi je sasvim to jasno - da se prebaci u skladište u Golubiću, a onda nekoliko redova dalje se kaže da se prebaci u tunele. Da li je depo Golubić u tunelima ... ili kako da to shvatimo? Nije sasvim jasno da li se radi o istih 12 vagona. Barem se radi o istom broju. Ne tražim od vas da svedočite, već samo želim da vas obavestim da to stvara izvesnu zabunu, što se nas tiče.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, šta... možemo, ako treba, da se pozabavimo prevodom, ali ja sam na osnovu BHS verzije shvatio da su oni odlazili u taj depo Golubić i koristili ova... te železničke vagone da izvuku municiju. Možemo da se pozabavimo ispravljanjem prevoda, ali to je uzeto iz pisanog dnevnika.

SUDIJA ORIE: Samo želim da znate da je to malo zbunjujuće. Da. Molim vas da nastavite.

ADVOKAT KEHOE: U redu. Gospođo sekretarko...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Verujem gospodine Ermolaev, da smo vam dali primerak ovog konkretnog dokumenta koji je jedan izvod iz (...) (*Izbrisano po nalogu*

Pretnosnog veća) (...) Dakle, ovo je od 30. jula 1995. godine. Vi ste to poslali gospodinu Tchernetskom u to vreme ili negde tako, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Pa, mislim da je to bilo pre 14.00 časova, jer se sećam da je on napustio štab Sektora Jug, onda su trebali verovatno da pokupe oficira za vezu, koji je trebalo da im obezbedi kretanje. Zato mislim da je to bilo ujutro.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. I kada je kretao tamo, bio je u pratnji vojnika Vojske Republike Srpske Krajine?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da. Da. Mislim da je on... on je imao pratnju. Tačno. Tako da je to tačno. Jeste.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li vam je on poslao izveštaj o tim jedinicama ili o bilo čemu kao što smo videli u ovom dokumentu, a što je opisao ovaj vojnik Vojske Republike Srpske Krajine? Da li je izvestio da je video nešto slično? Mislim na ovaj dokument koji je pred vama?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Mislite na ovaj dokument od 30. jula 1995. godine, koji je na ekranu?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da, na dokument od 30. jula 1995. godine, gospodine.

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, molim da se dokument koji nosi oznaku 1D10-0539 uvede u spis.

TUŽILAC RUSSO: Nemamo prigovor.

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretarko?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D162.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D162 prima se u spis.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, krajem jula i početkom avgusta, bilo je sasvim malo granatiranja...

TUŽILAC HEDARALY: Izvinjavam se, časni Sude. Da li možemo da pređemo na privatnu sednicu na trenutak?

SUDIJA ORIE: Da. Prelazimo na privatnu sednicu. Ne znam još uvek razlog, ali je potrebno da imate ozbiljan razlog, gospodine Hedaraly.

(privatna sednica)

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

sekretar: Časni Sude, vratili smo se na otvorenu sednicu.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospođo sekretarko.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Ermolaev, dozvolite mi da skrenem vašu pažnju na dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 1353. Ovo je naslovna stranica izveštaja UNCRO-a od 31. jula 1995. godine.

ADVOKAT KEHOE: Ako možemo da pređemo na 2. stranicu. I pri dnu stranice nalazi se odeljak D *Sektor Jug* koji glasi: "Situacija u sektoru ostaje napeta, posebno u jugoistočnom delu sektora gde je ispaljeno 115 artiljerijskih granata (30 Hrvatska vojska i 88 Vojska Republike Srpske Krajine) Sada, jugoistočni deo sektora je područje koja je pokrивao Kanadski bataljon, zar ne?"

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A područje koje se pominje u vezi sa ovim granatiranjem od 31. jula 1995. godine, to je granatiranje same Strmice i iz nje, zar ne? U stvari, hajde da pročitamo i ostatak.

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, u redu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: "Nije moglo da se proceni da li su aktivnosti iz vazduha, ali na višem nivou od uobičajenih, u severnom delu sektora, povezane sa aktivnostima u *Bihaćkom džepu* ili Bosanskom Grahovu. Vojska Republike Srpske Krajine reaguje na događaje u Bosanskom Grahovu premeštanjem snaga. Međutim, izgleda da Hrvatska vojska za sada ne prilazi granici ili ne prelazi granicu. Sektor je procenio da dejstva Hrvatske vojske na Vojsku Republike Srpske Krajine nisu verovatna u području Dinare. Situacija u Strmici se pažljivo motri kako bi se predvidela situacija u Bosni i Hercegovini koja bi mogla da se prelije u sektor i kako bi se garantovala bezbednost vojnika Ujedinjenih nacija". Dakle, na osnovu vašeg sećanja, i možete da se podsetite tako što ćete da pogledate vašu izjavu, dokazni predmet Tužilaštva broj P94, na 4. stranici, jeste da je granatiranje do kog je tamo došlo bilo granatiranje u i oko Strmice, zar ne?"

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U ovom konkretnom trenutku, ocena UNCRO-a koje se vi sećate jeste da Hrvatska vojska neće biti uspešna u poražavanju Vojske Republike Srpske Krajine?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ko je to rekao?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ili da li su procenili? Mislim, ja samo kažem, jer se ovde tako kaže ...

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: (*preklapanje govornika*)

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: ... ako ste to pročitali: "Sektor je procenio da dejstva nisu verovatna hrvatskih snaga u području Dinare, suočeni sa suprostavljenom Vojskom Republike Srpske Krajine." Da li se vi slažete da ova procena znači da ukoliko dođe do napada Hrvatske vojske da neće biti uspešni?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Pa, ne bih želeo da komentarišem zaključke bataljona, ali nisam imao takav osećaj u to vreme.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, želeli bismo da ponudimo dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 1353 u spis.

TUŽILAC RUSSO: Nemamo prigovor.

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretarko?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D163.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D163 primljen je u spis.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, mislim da sam izgubio broj za ovaj dokument. Samo trenutak. To je dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 3122.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: To je još jedna ... naslovna stranica nosi datum 2. avgust 1995. godine. Datum je značajan, jer je ... ako možemo da pogledamo 2. stranicu i u tački koja govori o opštoj situaciji, tu piše sledeće: "Situacija u Sektoru Jug je u poslednjih nekoliko dana mirna i stabilna. Razmene indirektno vatre nastavljaju se u području Strmice. Republika Srpska Krajina je premestila svoje topove ka istoku i razmene vatre su čak i više, nego što su bile ranije. Postoji indikacija da dolazi od umerenih do teških borbi u graničnim područjima sa Bosnom i Hercegovinom, uključujući i vazdušne aktivnosti iza kojih stoji Republika Srpska Krajina."

ADVOKAT KEHOE: I ukoliko pogledamo nešto niže na toj stranici, primetićemo aktivnosti zaraćenih strana... to je 2. avgust ... samo ćemo to da pogledamo. Mislim na ovo gde se govori o 2. avgustu, ali ako bismo samo na trenutak mogli da pogledamo vrh stranice, tako da mogu nešto da ispravim. Ako možemo da se pomerimo nagore.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U ovom dokumentu se kaže da je reč o aprilu mesecu, ali u samom tekstu se kaže da je reč o avgustu, zar ne gospodine?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Pa, gore se navodi da je reč o 27. aprilu 1995. godine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da, ali u samom tekstu, na dnu stranice govori se o avgustu 1995. godine.

ADVOKAT KEHOE: Ako možemo da se vratimo na aktivnosti sukobljenih strana. I molim da se uveća tačka broj 3. U ove tri tačke od 2. avgusta, navodi se razmena vatre između ... izvinjavam se, artiljerijska vatra između Hrvatske vojske i Hrvatskog vijeća obrane i Vojske Republike Srpske Krajine, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, svakako.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, malo...

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, želeo bih da ponudim dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 3122 u spis.

TUŽILAC RUSSO: Nemamo prigovor.

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretarko?

sekretar: To će biti dokazni predmet Odbrane broj D164, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D164 primljen je u spis.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, gospodine Ermolaev, u drugoj polovini jula i prvih nekoliko dana avgusta meseca došlo je do značajanih borbi u području Strmice, ili je barem došlo do razmene artiljerijske vatre između Hrvatske vojske i Vojske Republike Srpske Krajine na području Strmice, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, hajde da govorimo malo o... sada ću da promenim temu i želim da razgovaramo malo o granatiranju Knina. I želim da vam postavim par pitanja, barem za početak. Vi u vašoj izjavi, a ja govorim o dokaznom predmetu Tužilaštva broj P94 ... izvinjavam se, u dokaznom predmetu Tužilaštva broj P95, u 11. paragrafu kažete: "Ne verujem da je granatiranje Knina 4. i 5. avgusta imalo nameru da razori vojne ciljeve, jer zgrada Ministarstva odbrane Republike Srpske Krajine nije ni uništena, a ni ozbiljno oštećena." Da li vidite to u vašem primerku na papiru, gospodine?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Koji je broj stranice?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: To je 7. stranica vaše izjave iz 2007. godine.

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Iz 2007. godine?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da, stranica broj 7 i paragraf broj 11.

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, gospodine, vi ste to rekli u svojoj izjavi. Da li je vaše svedočenje pred ovim Pretresnim većem da je zgrada Ministarstva odbrane bila jedina vojna meta u Kninu?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ne. Mislim da su ovde moje reči malo izvadene iz konteksta kada je sa mnom vođen razgovor u Tužilaštvu. Meni su postavljana pitanja o privremenoj proceni pukovnika Steinara da je granatiranje tih dana bilo usmereno isključivo na vojne ciljeve, i mi smo već razgovarali o ovom dokumentu i mojoj proceni, tako da verujem da je ovde, znate, došlo do nesporazuma, jer je ovo bio moj odgovor da su ciljevi 4. i 5. avgusta isključivo bili civili. Samo da ispravi malo, ono što sam želeo da kažem, jeste da ja ne verujem da je granatiranje Knina 4. i 5. avgusta imalo za cilj da se unište isključivo vojni ciljevi. Dozvolite mi da kažem, jer je sigurno bilo i vojnih ciljeva.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine, u stvari, vojni ciljevi su postojali u blizini mesta gde ste vi živeli, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE: Molio bih da predočimo jednu kartu koja je već ranije primljena u spis kao dokazni predmet Tužilaštva broj P78. Molio bih da se poslužimo ovom kartom i da se uveća ono područje koje je označeno slovom C. To se nalazi sa leve strane karte.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li vidite to? U redu. Molim da se malo spusti. Dakle, gospodine, da li vidite slovo C u sredini ove stranice?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, vidim.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Mesto gde ste vi stanovali nalazilo se nešto niže od tog mesta, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A koliko daleko ste živeli od kasarne Severnodalmatinskog korpusa, otprilike?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Pa, znate, u Kninu je sve blizu, tako da je malo teško odgovoriti na takvo pitanje ali, pa ...

SUDIJA ORIE: Da li je to bilo između 50 i 100 metara ili je udaljenost bila veća?

SVEDOK ERMOLAEV: Pa, mislim da je bila nešto veća udaljenost.

SUDIJA ORIE: Možete li da nam kažete kolika je bila udaljenost?

SVEDOK ERMOLAEV: Pa, ne bih mogao da budem tako precizan ...

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe...

SVEDOK ERMOLAEV: *(preklapanje govornika)* Ne bih mogao u metrima da se izrazim.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, zar nije tačno da je na karti obeleženo gde je svedok živeo i da imamo jasnu kartu gde su Severne kasarne i jasno definisana područja?

ADVOKAT KEHOE: Možemo da izmerimo, časni Sude. Mislim, to je u redu.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, o području koje je obeleženo slovom C, svedok Tužilaštva svedočio je, a to je Andreis Dreyer, na stranici 1.720, zatim posle 25. reda prelazimo na stranicu 1.721, na redove 1 i 4, i videćete C na toj lokaciji, i on je govorio o 4. avgustu. Ako bismo mogli da pogledamo taj obeleženi deo slovom C... vidim da me je gospođa sekretarka preduhitрила i radi to vrlo dobro, vidite da tu piše: "Da li je tačno da je ovo minobacačko odeljenje koje ste videli pored škole?" Odgovor: "Da"? Dakle, da li ste ujutro 4. avgusta videli minobacačko odeljenje na toj lokaciji označenoj slovom C?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Nisam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, gospodine, ta lokacija je bila... ne moramo da konkretno navodimo udaljenosti... bila je relativno blizu vašeg stana, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ne. Apsolutno ne mogu da potvrdim da li je bilo nečega ili nije, jer, znate, mi smo proveli vreme u podrumu, a zatim smo jednostavno krenuli samo sa oklopnim transporterom. Nisam imao vremena da gledam. Pobjegli smo u oklopnom transporteru, znate.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, gospodine, dok ste bili u podrumu, da li ste čuli ispaljivanje bilo koje vrste naoružanja sa te lokacije?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Znate, ja ... Uveravam vas, kada ste u podrumu i kada se oružje koristi na različite načine, zajedno, u isto vreme, da je nemoguće razaznati jedno oružje čak i ako je to oružje blizu vas. Ne. Nisam mogao ... dozvolite mi da to kažem ovako: nisam mogao ni teorijski da identifikujem da li je sa tog mesta otvarana paljba, koje je, bar koliko sam ja shvatio iz vaše izjave, ili izjave te osobe, bilo. Ne, ne mogu to da potvrdim, ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, u suštini, vi ne možete da potvrdite da li je sa tog mesta otvarana artiljerijska vatra ili da li je na to mesto otvarana artiljerijska vatra, niti ko je za to odgovoran, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, tako je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, vi kažete u svojoj izjavi ... i to je vaša izjava koja je dokazni predmet Tužilaštva broj P94, 4. stranica, poslednji paragraf ... Ako biste mogli da pogledate sami. Ne želim da to čitam, ali vam dajem priliku da to pogledate. Da li imate pred sobom tu 4. stranicu?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pri dnu stranice kažete: "Govoreći o razaranju stambenih oblasti u Kninu kao rezultat granatiranja, ja bih istakao" i siguran sam da ste rekli "dve stvari", piše pogrešno "... kao prvo, Hrvatska vojska vršila je nezapamćenu i masovnu artiljerijsku vatru iz raketnih minobacača po Kninu i okolnim područjima u kojima su bile desetine hiljada civila. Proveo sam osam meseci u Bosni, u Tuzli i u Sarajevu, i nikada nisam video takvu nesrazmernu i destruktivnu upotrebu vatre protiv civila." Dakle, gospodine, takođe kažete u vašoj izjavi... to je dokazni predmet Tužilaštva broj P95 ... na stranici ... u 10. paragrafu, na 7. stranici, u pretposlednjoj rečenici, kada je od vas zatraženo da ovo komentarišete ... da li ste našli 10. paragraf? A vi ste odgovorili: "Bio sam u svojoj kancelariji veći deo dana u toku 4. i 5. avgusta i nisam aktivno posmatrao granatiranje". Da li vidite to, gospodine?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Vidim.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, kada ste dali tu izjavu 1997. godine i potpisali je 2002. godine o nezapamćenom granatiranju, vi niste čak ni pratili granatiranje. Je li tako?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Pre svega, kao prvo, pratio sam granatiranje. U to nema nikakve sumnje. Kao drugo, ja sam odgovorio na pitanje. Da, ja sam pratio granatiranje.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ali...

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ali ovde se jasno kaže, bio sam u svojoj kancelariji najveći deo dana i nisam aktivno pratio granatiranje. Jasno se kaže da nisam stajao 24 sata i pratio granatiranje Knina.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle ... izvinjavam se. Dakle, dozvolite mi ...

ADVOKAT KEHOE: Da li je sve u redu, časni Sude? Ne? Izvinjavam se.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, vi ste to izjavili u vašoj izjavi ... to je bio vaš komentar u izjavi koju ste dali ... u izjavi koja je dokazni predmet Tužilaštva broj P94, i tu ste rekli da ste proveli najveći deo dana u vašoj kancelariji. Da li je to tačno?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da sada obratimo pažnju ... u stvari, pre nego što pređemo na taj konkretni izveštaj o situaciji, prvo da pozovemo na ekran dokazni predmet Tužilaštva broj P83. Dakle, ovo upozorenje, gospodine, ovo pismo poslao je general Forand i napomene u prvoj rečenici ... ili poslato od strane generala ili je sačinio general Forand ili ga je potpisao, kaže se: "Najenergičnije protestujem zbog ničim izazvanog artiljerijskog napada na gradove: Knin, Drniš, Medak, Bunić, Benkovac i Kistanje". Sada, gospodine Ermolaev, da li ste vi imali ikakve veze sa pisanjem ovog pisma ili odabirom ovih gradova koji su navedeni u pismu?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da li znamo u koje vreme je upućen ovaj protest?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, to je vrlo dobro pitanje, gospodine.

SUDIJA ORIE: Postoje dobre šanse da je to 4. avgust.

SVEDOK ERMOLAEV: Ne, ne, ne. Mislim...

ADVOKAT KEHOE: Siguran sam da on govori o vremenu.

SUDIJA ORIE: Mislite na vreme?

ADVOKAT KEHOE: Mislim da on govori o vremenskom okviru od 24 časa.

SVEDOK ERMOLAEV: Ne, u pisanju ovog pisma nisam učestvovao, kao ni u upućivanju ovih protesta. Tako da je to uradio general Forand bez konsaltacija sa mnom. I on je to uradio na uobičajeni način.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, vi niste imali ništa sa spiskom ovih gradova?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Nisam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da sada pogledamo dokazni predmet D ...

ADVOKAT KEHOE: Ne znam da li imam dobar datum, mislim da je to dokazni predmet Odbrane broj D5, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hajde da pogledamo.

ADVOKAT KEHOE: Pa, mislim da je to uvek dobar početak. Da, to je dokazni predmet Odbrane broj D5.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, u dokaznom predmetu Odbrane broj D5... to je izveštaj o situaciji od 16.10 časova, 4. avgusta 1995. Godine, skrenuo bih vam pažnju na 4. paragraf. Uzgred budi rečeno, gospodine Ermolaev, da li ste vi ovo napisali?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Pa, stil je drugačiji od mog. Mislim da sam ja odobrio, da. Ali ovo je pisao operativni oficir.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, vi ste odobrili sadržaj?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, sigurno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. Hajde da porazgovaramo o 4. paragrafu. Tu se kaže: "Početno granatiranje centra Knina je u koordinaciji sa artiljerijskim napadima... sa artiljerijskim napadom duž zone razdvajanja. Drugi civilni centri Krajine su neselektivno ciljani." Vi ste odobrili ovaj...

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE: U redu, časni Sude.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, koji centri, civilni centri su neselektivno granatirani?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da li mogu da pogledam dalje?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Svakako. Naravno. Možete da pogledate ...

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ovo je izveštaj vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija i možemo tu da nađemo odgovor ili u drugim izveštajima. Dozvolite da pogledam.

ADVOKAT KEHOE: Ako samo možemo da vratimo na normalnu veličinu, tako svedok može da pogleda dokument. Možda da ga malo podignemo. Hvala. I postoji i druga stranica.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Ermolaev, recite mi kad završite da pređemo na sledeću stranicu. Ne želim da vas požurujem, ali postoji i 2. stranica.

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, pročitao sam. "Dolazna minobacačka vatra na oko 100 metara od timova vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija." Da. Završio sam.

ADVOKAT KEHOE: Molim vas, sledeću stranicu, gospođo sekretarko.

SVEDOK ERMOLAEV: Možemo li, molim vas, da se vratimo na prvu stranicu?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Svakako, svakako. Gospodine Ermolaev, ako želite neki deo da se poveća, jer znam da je ponekad teško da se to čita, slobodno zatražite i siguran sam da će gospođa sekretarka to da uradi za nas.

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: I da li možemo da vidimo vreme i svrhu ...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: (*preklapanje govornika*) ... Svakako, gospodine. Da li sada vidite? Želite li da se još malo uveća?

ADVOKAT KEHOE: Gospođo sekretarko, govorimo o vrhu stranice.

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Mora da je to bio izveštaj za 4.00 časa. A da li imamo izveštaj za ... dakle, to je za 16.00 časova, zar ne? U redu. Dobro. Upravo gledam. Spreman sam da odgovoram.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste ovde videli izveštaj bilo kog tima vojnih posmatrač Ujedinjenih nacija gde se kaže da su civilni centri neselektivno granatirani?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: U redu. Hvala. Dakle, prvo... u početku izveštavanja o situaciji u Sektoru Jug, znate, odmah smo pokušali da prerasporedimo vojne posmatrače Ujedinjenih nacija sa njihovih lokacija. Možete da vidite iz izveštaja da

su oni bili granatirani sa 5.100 metara od njihovih položaja. I dobijao sam izveštaje o opštoj situaciji u sektoru iz kancelarije generala Foranda i od operativnog oficira iz štaba bataljona. Pa su zato na početku te prvobitne informacije koje su dobijane o rezultatima onoga što su videli i čuli 13.000 vojnika Ujedinjenih nacija u sektoru, oni su samo iznosili najvažnije događaje u svojoj generalnoj proceni. Kasnije smo odlučili da upravo takav izveštaj mora da sadrži procene bataljona i ono što su videli na terenu. Pa sam zato kasnije razgovarao sa Sektorom Jug i sektorom bataljona Ujedinjenih nacija, i mi ... i počeli smo da uključujemo od nekog datuma ... ne sećam se od kog datuma, takve izveštaje na osnovu kojih se dolazilo do generalne procene i izvlačenja najvažnijih događaja. Dakle, uopšteno govoreći, naša procena situacije je ista kao procena Generala Foranda. I do te mere smo blisko saradivali i raspravljali o situaciji, a ukoliko je bataljon Ujedinjenih nacija pouzdan izvor za nas, ne može se reći da se sve smirilo kada bataljon izveštava o našoj situaciji u sektoru. Hvala.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, vi kažete da se ovaj konkretni komentar zasniva na zapažanjima UNCRO-a. Da li je to tačno?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, i na osnovu tih posmatranja, da li ste negde zapisali za štab vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija u Zagrebu ono što vam je rečeno o neselektivnoj vatru na pojedina sela? Da li ste to uradili?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da. Dobro pitanje. Da. Dakle, pre svega ja želim da Sud shvati i zato se sve vreme vraćamo na isto pitanje. Morate jasno da shvate da je vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija bilo malo i da nije bila u potpunosti razvijena vojna organizacija. To obuhvata samo nekoliko vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija na licu mesta. Pa zato smo se koristili materijalima bataljona Ujedinjenih nacija i procenama koje je napravio komandant sektora. Drugo, kada je reč o procenama koje su date u prvim satima kada je počela operacija, morate jasno da shvatite da su vojni posmatrači Ujedinjenih nacija, kao i bataljoni, radili u realnim borbenim situacijama. Veoma je lako da se ovde sedi i raspravlja o onome što sam pisao u toku rata. Ali svakako kasnije smo počeli da poboljšavamo sistem izveštavanja, i mislim da je postao bolji. Dakle, zato smo uključili ne samo opšte procene koje su nam davali bataljoni, već i ako su oni nešto videli mi bismo i to uključivali. Ali smo pokušali da razdvojimo informacije koje smo dobijali od vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija, i mi to jasno ovde vidimo, da su ovde uključeni najvažniji događaji, zatim protestno pismo, i možete da vidite da se tu potvrđuje situacija na terenu. Dakle, rat je počeo. Šta vi ... kako vi očekujete da se izveštava. Jer ovde vidimo da je počelo razaranje širom Knina i drugih gradova o čemu izveštavaju bataljoni i tako dalje. Mislim, na komandnom nivou mi dajemo generalnu procenu, a sigurno kasnije u takvom mehanizmu izveštavanja, pokušavamo maksimalno da koristimo ono što nam šalju bataljoni ili vojni posmatrači Ujedinjenih nacija.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, kada ste dobili ... hajde da se onda vratimo na dokazni predmet Tužilaštva broj P83. Dakle, kada ste dobili ove informacije od bataljona UNCRO-a, pretpostavljam da ste dobili informacije o pojedinačnim mestima koja su

navedena u ovom pismu, pored Knina, govorim o: Drnišu, Medaku, Buniću, Benkovcu i Kistanju. Da li je to tačno?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Tačno je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Nakon što ste dobili te informacije, i nakon *Operacije Oluja*, i u tom pismu se govori o artiljerijskom napadu na ta mesta, da li ste otišli ... da li su se vojni posmatrači Ujedinjenih nacija vratili nazad u ta sela i napravili bilo kakvu procenu artiljerijske vatre u svakom od tih mesta? Da ili ne?

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, ako postavite ovako složeno pitanje svedoku ne možete da ga pitate da kaže "da" ili "ne". Možda su se vratili ali nisu napravili artiljerijsku procenu ... šta god. Ipak, ako želite odgovor "da ili ne", onda pitanje treba da bude...

ADVOKAT KEHOE: Postaviću opšte pitanje.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ...

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: U redu. Odgovoriću. Shvatio sam šta me pitate. Nema sumnje oko toga, nije nikakav problem. Odgovoriću. Znae, posle *Operacije Oluja*, u redu, razumem da ste mislili uopšteno, u septembru ili oktobru, kad god bi situacija na terenu to dozvoljavala. Da li sam vas tačno shvatio?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Tačno ste shvatili, gospodine.

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: U redu. Barem ne tih dana. Tako da nikada nisam dobio od Ujedinjenih nacija iz Zagreba bilo kakva uputstva za promenu misije vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija i da počnemo da sprovodimo veću analizu *Operacija Oluja* i i tako dalje. Imali smo jasan mandat da nadgledamo situaciju na terenu onako kako smo već razgovarali, i nisam dobio takva naređenja da se sprovede istraga i veća analiza. Koliko je meni poznato, ni inženjeri u bataljonima nisu to uradili, ali bi možda bolje bilo da se to razjasni sa njima. Nikada nisam dobio nove dodatne zadatke za mojih deset članova ili bilo šta drugo. Mislim, znate, bio sam veoma ograničen... imao sam veoma ograničene resurse kako bih obezbedio praktične aktivnosti, da se obezbede civilni poslovi, da se obezbedi ovo ili ono, i imao sam na raspolaganju nekoliko desetina hrabrih predstavnika međunarodne zajednice. Ne. Sigurno ne. Ja čak ne mogu ni da zamislim da vojni posmatrači Ujedinjenih nacija sprovedu takve zadatke kao što su neke veće analize u avgustu, septembru, dok je situacija na terenu bila takva, i odluka Ujedinjenih nacija je bila da samo pratimo situaciju. Žao mi je, mi nismo to radili. Nikada nisam primio bilo kakvo naređenje od svoje direktne komande.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, sada je 13.45 časova. Postoji mogućnost da nastavimo ovu raspravu popodne u sudnici broj 2, odmah nakon Prvog pojavljivanja, koje će se održati u sudnici broj 1. Možda je jedina nezgoda što čitav vaš tim ne bi mogao da stane u sudnicu. Druga opcija bi bila da se nastavi u ovoj sudnici, ali onda moramo da imamo pauze od sat vremena. Sada, moja procena je da Prvo pojavljivanje neće trajati duže od 45 minuta do jedan sat, mada to nikada ne može da se zna unapred. To bi značilo

da bismo u ovoj sudnici, najverovatnije, mogli da nastavimo u 15.45 časova, dok bismo u sudnici broj 2 mogli da nastavimo otprilike u 15.15 časova. To je jedna stvar. Drugo, ukoliko zasedamo popodne, vreme će biti ograničeno na jednu sesiju, što znači, na najviše jedan sat i 45 minuta. Kao što sam ranije napomenuo, gospodine Kehoe, vi biste imali još sat vremena, tako da i dalje ostaje 45 minuta za druga pitanja. Naravno, ne znam da li ima potrebe da se ponovo preraspodeljuje vreme koje je na raspolaganju timovima Odbrane. Pretpostavljam da bi ostali timovi... gospodine Cayley, gledam vas. Niste od toga napravili neko veliko pitanje...

ADVOKAT CAYLEY: Ne, časni Sude. To zavisi od toga šta iskrnsne, kao i uvek, ali ne očekujem ništa posebno.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kuzmanoviću?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: I sa nama isto stoje stvari, časni Sude.

SUDIJA ORIE: U tom slučaju, gospodine Kehoe, imate na raspolaganju jedan sat. Onda ćemo sada da prekinemo sa radom, gospodine Ermolaev, i želeli bismo da se vratite. Svi znamo da je pravo na porodični život jedno od ključnih ljudskih prava, mada ne u svim uslovima.

SVEDOK ERMOLAEV: Čak i u Ruskoj Federaciji.

SUDIJA ORIE: Koliko sam shvatio, Ruska Federacija je deo Evropske konvencije o ljudskim pravima, kao i mnoge druge zemlje. U tom slučaju, nastavićemo sa radom pola sata nakon završetka Prvog pojavljivanja u ovoj sudnici, koje počinje u 14.15 časova.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Dobar dan. Gospođo sekretarko, nikad ne znam da li ovakva popodnevna zasedanja predstavljaju nastavak prethodne sednice ili novu sednicu, pa vas molim da za svaki slučaj najavite predmet.

sekretar: Dobar dan. Časni Sude. Ovo je *Predmet IT-06-90-T, Tužilac protiv Ante Gotovine i ostalih*.

SUDIJA ORIE: U redu. Gospodine Kehoe, gledam na sat. Sada je 15.28 časova. Dajem vam do 16.30. časova.

ADVOKAT KEHOE: Osećam se privilegovanim. To je čitavih 62 minuta.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: U redu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Ermolaev, molio bih vas da pogledate ekran. Radi se o dokumentu koji smo već ranije videli. To je dokazni predmet Tužilaštva broj P83, i tu se govori o selu Bunić. Da li to vidite?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, vidim.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Želeo bih da vam skrenem pažnju na dokazni predmet Tužilaštva broj P100. To je dokument o kom je moj kolega gospodin Kuzmanović sa vama jutros razgovarao. I molim vas, pogledajte prvu stranicu tog dokumenta.

ADVOKAT KEHOE: Molim da se malo uveća. U redu. Hvala vam. To je jedan izveštaj vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija od 4. avgusta u 10.40 časova. I molim da pređemo na drugu stranicu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pri vrhu te stranice, tačno iznad mesta gde piše "Zona odgovornosti Kenijskog bataljona: Posmatračko mesto SCZ 31 Bunić".

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Kenijski bataljon.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ne. Iznad Kenijskog bataljona.

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ah, u redu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Zapravo, paragraf iznad Kenijskog bataljona koji počinje sa: "Posmatračko mesto SCZ 31 Bunić"?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, vidim to.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Piše: "Bunić se nalazi u kritičnoj situaciji. Vojska Republike Srpske Krajine pretrpela je teške gubitke. Bunić i pukovnik Savo naredili su da se prevozna sredstva prevezu sa ovog posmatračkog mesta. Pripadnici Češkog bataljona nisu to hteli da izvrše i Vojska Republike Srpske Krajine otvorila je vatru. Zatim su pripadnici Češkog bataljona sa tog posmatračkog mesta, kaže se "dali jedan oklopni transporter i terensko..." nisam siguran šta tačno piše ... mislim da piše "...vozilo". Dakle, gospodine, Bunić je bio štab brigade Vojske Republike Srpske Krajine, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Izvinjavam se, ali ne sećam se svakog štaba brigade i ne mogu to da komentarišem.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li znate ko je pukovnik Savo, Srbin, krajiški pukovnik koji se spominje u ovom izveštaju o situaciji? Da li ste ga poznavali?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da idemo dalje. Želeo bih da razgovaramo o još jednom izveštaju o situaciji, to je dokazni predmet Odbrane broj D124, izvinjavam se, D125. Dakle, ako pogledamo... samo da sačekamo da se pojavi na grafoskopu. To je izveštaj o situaciji od 5. avgusta 1995. godine, i pod tačkom *Najvažniji događaji* piše:

"Dva češka vojnika su poginula dok su čekala hrvatsku dozvolu za evakuaciju." Da li ste vi to napisali?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. Dozvolite mi da pređem na deo iz izveštaja Češkog bataljona i da vam postavim pitanje... a to je na sledećoj stranici. I molim vas, pogledajte deo gde stoji "Vojne informacije", i šta Češki bataljon izveštava iz svoje zone odgovornosti. Dakle, nema ništa u tom izveštaju što bi se podudarilo sa vašom procenom da su češki vojnici poginuli dok su čekali hrvatsku dozvolu za evakuaciju, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Oprostite, kada je reč o ovoj epizodi, želeo bih da vas obavestim o sledećem: da u stvari, timovi vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija, verujem da to mora da stoji ovde u dnevnom izveštaju o situaciji, naime, vojnici iz ovog konkretnog područja, koji su tamo živeli, na svom posmatračkom mestu, kada bi ga napustili, oni bi došli na našu lokaciju, na lokaciju vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija, i u početku, ako se tačno sećam, u našoj kući Ujedinjenih nacija bilo je više čeških vojnika. A postepeno ih je dolazilo sve više i više. I od njih sam dobio sve ove informacije u vezi sa njihovim: prevozom, stanjem vojnika, povredama, i tako dalje, i tako dalje, a taj uviđaj su na licu mesta obavili vojni posmatrači Ujedinjenih nacija, i mi smo dobili te podatke upravo od ovog tima vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija koji su svoje mesto ustupili tim vojnima.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Moje pitanje za vas, gospodine, je glasilo: u ovom izveštaju koji su oni podneli, ne nalazi se ništa iz čega bi se videlo da su češki vojnici poginuli dok su čekali hrvatsku dozvolu za evakuaciju, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: To znači da...

SUDIJA ORIE: Gospodine Ermolaev, ako pitanje glasi da li postoji nešto u tom izveštaju, onda mislim da vi možete da odgovorite sa da ili ne. A ukoliko gospodin Kehoe traži nova objašnjenja situacije, ili ako vi želite da dodate nešto, molim vas, prvo odgovorite na pitanje i onda ćemo da vidimo šta još drugo želimo da čujemo od vas. Osim toga, gospodine Kehoe, dokazni predmet Odbrane broj D125, je za mene ...

ADVOKAT KEHOE: Dokazni predmet Odbrane broj D124.

SUDIJA ORIE: Da, da. Mislim sam da ste se ispravili. Barem na ono kako mogu da pročitam u transkriptu "izveštaj o situaciji, dokazni predmet Odbrane broj D124, odnosno D125", ali sada razumem.

ADVOKAT KEHOE: Da. Ja...

SVEDOK ERMOLAEV: Dozvolite mi da pročitam, ako sam u pravu, ovde stoji: "Dana 5. avgusta u 7.00 časova, dva vojnika Ujedinjenih nacija sa posmatračkog mesta T23 teško su ranjena (preminuli su u 10.00 časova) i tela su i dalje na posmatračkom mestu T23." Dakle, očigledno je da se ovde pominje stanje ova dva vojnika Ujedinjenih nacija.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, gospodine, kada su pripadnici češkog saniteta pokušali da se popnu tamo, u izveštaju piše da je njihov oklopni transporter preuzela Vojska Republike Srpske Krajine. Da li je to tačno?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ne sećam se, znate, svih detalja. Vi ste me pitali zašto sam stavio u izveštaj ovo o dvojici vojnika. Vidimo u izveštaju, kao i u izveštajima mojih vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija. A kad je reč o oklopnom transporteru, da li je oduzet ili ne, toga se ne sećam.

ADVOKAT KEHOE: Hajde da pogledamo jedan video snimak. To je video snimak video HTV-a od 5. avgusta 1995. godine i nosi oznaku 1D10-0500.

(video snimak)

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine, ovo je video snimak razgovora sa predstavnikom češkog saniteta iz štaba Sektora Jug. Molim da ga ponovo pustimo od početka.

(video snimak)

pitanje: Sve se dešava ovog jutra.

češki vojnik: Da, mi smo tamo stigli u 8.30 ujutro, i onda nas je zaustavila srpska strana. I oni nisu hteli da nas propuste kroz kontrolni punkt. Rekli su: "Moramo da čekamo komandanta, našeg komandanta. Njihov komandant nije bio tamo. Pa smo čekali oko 20... 20 minuta. A onda su neki momci, ali ne komandant, ne njihov komandant, rekli da možemo da odemo tamo, ali peške, ne u oklopnom transporteru, našem oklopnom transporteru. Polovina momaka sa Tango 23 zauzeće srednji položaj, a mi ćemo zauzeti drugi.

pitanje: Vi ćete se sresti (nejasno) ...

češki vojnik: Da. Tako je.

pitanje: Znači, ti ljudi koji su poginuli, bili su iz posmatračog mesta Tango 23?

češki vojnik: Molim?

pitanje: Ti ljudi koji su poginuli ...

češki vojnik: Da.

pitanje: ... bili su iz posmatračog mesta Tango 23?

češki vojnik: Da, bili su iz posmatračog mesta Tango 23.

(kraj video snimka)

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Ermolaev, da li ste vi razgovarali o tome šta se dogodilo ovim pripadnicima češkog saniteta iz Sektora Jug kada su se oni vratili u štab Sektora Jug?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Pre svega, uopšte nisam siguran da su se oni vratili u štab Sektora Jug. Zapravo, siguran sam da nisu, pošto su oni bili iz Češkog bataljona. Ali da odgovorim na pitanje: ne, nisam razgovarao sa ovim ljudima.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A na video snimku se kaže da su zaustavljeni u 9.30 časova, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A vreme smrti koje se navodi u izveštaju o situaciji Češkog bataljona je 10.00 časova?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, molim da se ovaj video snimak *HTV* uvrsti u spis.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO: Nemamo prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretarko?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D165.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D165 uvodi se u spis. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Još jednom ćemo da promenimo temu. Želim da porazgovaramo o jednom dokumentu koji je preko vas uvršten u spis, a to je dokazni predmet Tužilaštva broj P97.

ADVOKAT KEHOE: Molim da se taj dokument prikaže.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, gospodine, da li se sećate ovoga, to je vaš izveštaj?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U sastavnom delu ovog izveštaja bio je... dodatak P98.

ADVOKAT KEHOE: Molio bih da se predoči dokazni predmet Tužilaštva broj P98. Možemo li to malo da uvećamo, gospođo sekretarko?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Ermolaev, da li dovoljno dobro vidite ovaj dokument ... da li možete da se snadete?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Vidim.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine, da li znate odakle vam ovi brojevi koji se tu navode?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ti brojevi dolaze iz izveštaja vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija Sektora Jug.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A ko ih je stavio zajedno?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Pa, možemo da vidimo potpis oficira koji je bio za to zadužen, mislim...

SUDIJA ORIE: Gospodine Ermolaev, ukoliko znate, molim vas, recite nam i ne pokušavajte da iz potpisa otkrijete ko je možda to bio...

SVEDOK ERMOLAEV: Ne. Ali pitanje je toliko uopšteno – ko je to uradio. Odgovorio sam da je to bio neko od vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija Sektora Jug. Ko je to sastavio... moj štab, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ali da li znate osobu koje je sastavila ovu tabelu?

SUDIJA ORIE: Ako se ne sećate, jednostavno nam recite.

SVEDOK ERMOLAEV: Ne sećam se, zaista.

SUDIJA ORIE: U redu. Dobro. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu, gospodine.

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se, časni Sude, nisam mislio...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kao sastavni deo ovog dokumenta imate još jedan dodatak koji je sažetak kršenja ljudskih prava. Da li se sećate toga, gospodine?

ADVOKAT KEHOE: Molim da se predoči dokazni predmet Tužilaštva broj P68, kako bi se svedok snašao.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine, pretpostavljam da ste o ovome već dali iskaz ili barem o delu ovog dokaznog predmeta Tužilaštva broj P68, koji ide od 7. avgusta do 4. septembra 1995. godine. Mislim da ste rekli da je to dodatak uz vaš izveštaj. Da li je to tačno?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kada pogledamo ove izveštaje o situaciji, da li su informacije koje se nalaze u dokaznom predmetu Tužilaštva broj P98, odnosno brojevi u P98, da li su podaci dobijeni iz odlomaka izveštaja o situaciji koje imamo u dokaznim predmetima Tužilaštva od broja P60 do broja P68?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Barem koliko najbolje mogu da se setim, postojala su malo drugačija, recimo, uputstva za izveštavanje. Dakle, pre svega, imamo ovaj rezime koji ovde vidimo, i tu smo uglavnom unosili one informacije koji smo dobijali na dnevnoj osnovi od vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija na terenu. Dakle, praktično, ove informacije mogu delimično da se nađu u dnevnim izveštajima o situaciji. Da se vratimo na prvi dodatak sa određenim brojevima o kojima ste me pitali, to je bila jedna posebna tabela...

SUDIJA ORIE: Gospodine Ermolaev...

SVEDOK ERMOLAEV: U redu.

SUDIJA ORIE: Ovde ponovo imamo vrlo jednostavno pitanje, odnosno da li su brojevi, odnosno podaci sadržani u ovom izveštaju preuzeti iz dnevnih izveštaja o situaciji, kao što je to napomenuo gospodin Kehoe, dakle od dokaznih predmeta Tužilaštva od broja P60 do broja P68. I šta je ono što vi radite? Vi opisujete kako su ti izveštaji sastavljeni zajedno, što može da bude vrlo zanimljivo da se zna, ali to nije odgovor na pitanje koje vam je postavio gospodin Kehoe.

SVEDOK ERMOLAEV: Pa, u redu... u redu. Meni se čini da je moj odgovor jasan, iako shvatam da možda razmišljamo na različite načine. Shvatam to. Dakle, izveštaji, odnosno temelji za izveštaje su sledeći: postojao je poseban zadatak za vojne posmatrače Ujedinjenih nacija da pripremaju podatke za ovaj format izveštaja, i negde sredinom avgusta meseca održan je sastanak na kom su dobili zadatke da bi trebalo da prikupljaju informacije za tu konkretnu tabelu. I zbog toga su informacije koje su oni dostavili različite od onih koje se nalaze u dnevnim izveštajima o situaciji. Dakle, ovde je reč o jednom konkretnom zadatku koji su dobili i izvršili.

SUDIJA ORIE: Ali opet kažete da su oni prikupljali podatke. Odakle su oni prikupljali te podatke? Da li su ih oni vadili iz izveštaja o situaciji ili su imali neke druge izvore?

SVEDOK ERMOLAEV: Ne, ne.

SUDIJA ORIE: U redu. Ovo je sada jasan odgovor. Molim vas, nastavite, gospodine Kehoe.

SVEDOK ERMOLAEV: Želim da objasnim.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ako podaci ne dolaze iz izveštaja o situaciji, odakle dolaze?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Dakle, da se ponovo vratim na pitanje baze i čiji je zadatak bio da prikuplja ove informacije. Dakle, mi smo bili tamo pre mog odlaska na odsustvo, i održan je sastanak na kom su vojni posmatrači Ujedinjenih nacija dobili zadatak da počnu sa prikupljanjem informacija o svakom selu, o svakom centru, i da provere koliko je ljudi tamo ostalo, da to zabeleže i da se pripremi sažeti izveštaj, kao što je od nas traženo da se uradi. Dok su prikupljali informacije, oni su to radili do onog datuma kada je trebalo da predoče ovaj izveštaj, pa zato neke informacije, po ovom formatu, nisu prikupljene i nije o njima izveštaj podnet istovremeno, jer znate... mislim, bilo je suviše teško. Kasnije smo promenili sistem. Steinar, on je malo promenio sistem, i zbog činjenice da nismo imali dovoljno kadrova, a isto je važno i za UN CIVPOL, odlučili smo da kada je reč području Knina i području oko njega, da bi sva sela trebala da nadgleda policija Ujedinjenih nacija, jer nismo imali dovoljno ljudi da svuda idemo, a svi su od nas tražili i pitali šta se tamo dešava. Pa, zato želim da sve bude jasno. Kasnije smo razvili takav sistem kako bi se obezbedilo da može da se pokrije što više područja, u skladu sa odlukom i naređenjima koje smo dobili od Ujedinjenih nacija u Zagrebu. Dakle, u velikoj meri je sistem prilagođen. Ali kada je reč o ovom pitanju koje mi postavljate, moram da se vratim unazad i da skrenem pažnju Pretresnog veća. Mi smo, dakle, imali specijalni obrazac koji smo razradili zajedno sa odeljenjem za ljudska prava i kancelarijom za civilne poslove.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, rekli ste gospodine, a ispravite me ako grešim, jer želim da budem što je moguće precizniji, dakle, pobrojane kuća koje su spaljene, na primer, i broj koji se navodi u dokaznom predmetu Tužilaštva broj P98, nije nešto što je izvađeno iz izveštaja o situaciji?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da, u smislu da nije izvađeno odatle?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ne, ne. Samo kažem ono što sam već rekao. Delimično su te informacije uključene u izveštaj o situaciji. Zato ne mogu da se nađu identične brojke u tom dodatku i u dodatku koji se posebno odnosi na pitanje koliko je kuća spaljeno. Želim da skrenem pažnju Pretresnom veću da su ti izveštaji pripremani u dve potpuno različite svrhe. Svrha ovog izveštaja je da se sprovede istraga o broju spaljenih kuća i koliko je ljudi tamo živelo, jer je to od nas tražio Međunarodni komitet Crvenog krsta, radi distribucije: hrane, vode, i tako dalje. Tako da je to druga misija. Drugo, dodatak o kom ste me pitali, bio je da se konkretno sumira, u okviru ovih novih zadataka, ono što je sadržano u dnevnim izveštajima o situaciji, i da vrhovna komanda jednostavno ne mora da otvora dnevne izveštaje o situaciji ponovo, već da se to sve iskombinuje zajedno i da se olakša rad štabu vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija u Zagrebu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, gospodine, vi ste svesni da u dokaznom predmetu Tužilaštva broj P68 koji je sada na ekranu, možemo da vidimo bukvalno da svaka stranica ima unose o tome koliki je broj spaljenih kuća. Da li znate to?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Kao što sam pomenuo, praktično maksimum informacija koji smo imali, vezano za nove zadatke koje smo dobili, bili su ovde uključeni, jer mi nemamo druge informacije koje su bile prijavljene.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, znači, odgovor na moje pitanje je "da": to jeste broj kuća koje su spaljene i uključene u izveštaj o situaciji koji vidite pred sobom kao dokazni predmet Tužilaštva broj P68?

TUŽILAC RUSSO: Ulažem prigovor, časni Sude. Ovo pitanje je već dva puta postavljeno...

SUDIJA ORIE: Da. Ali i dva puta smo dobili nejasne odgovore. Dakle, dozvolite mi da kažem prilično jednostavno. Imamo ovaj spisak sa svim tim brojevima. Vi ste nam objasnili da su ti podaci prikupljeni u posebnim prilikama za posebne svrhe, zar ne? Da li su informacije koje nalazimo u izveštajima o situaciji vezano za spaljivanje i uništavanje kuća, takođe uzimane u obzir ili je potpuno odvojeno... potpuno poseban skup prikupljenih podataka? Da li su ovi podaci iz izveštaja o situaciji o spaljenim i uništenim kućama uzimani u obzir ili je ovo bilo jednostavno potpuno nezavisno prikupljanje podataka?

SVEDOK ERMOLAEV: Dakle, rezime kršenja ljudskih prava iz mog štaba je bio, u prvom redu baziran na dnevnim izveštajima o situaciji timova vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija, kao i na osnovu dnevnih izveštaja o situaciji o kršenjima ljudskih prava, koji su se slali u štab u Zagreb. Ako vidimo prethodnu tabelu, na primer, imamo selo za koje je prijavljeno da ima 20 spaljenih kuća, koje su oni videli, na primer, danas. To ne znači da, nakon što su izvršili zadatak, da je to bio konačan broj. Primera radi, oni bi otišli u to mesto i pronašli jedan broj ljudi koji tamo žive, tako da... a kuda oni idu, ide i ta poruka... ja jednostavno ponovo kažem da su uključene informacije o kojima je prethodnog dana izvešteno, ali ukoliko im je bilo potrebno, imali su i dodatne informacije, ako ne bi pronašli ili ne bi ... nije bilo dovoljno provere, tako da su oni radili odvojeno.

SUDIJA ORIE: Gospodine Ermolaev, meni je to još uvek dosta nejasno. Ono što ja želim da znam, a pitanje je zaista jednostavno - da li su ti dnevni izveštaji o situaciji bili među izvorima koji su pomagali da se sačini ovaj spisak o kršenju ljudskih prava?

SVEDOK ERMOLAEV: Da.

SUDIJA ORIE: Da li je bilo i drugih izvora osim dnevnih izveštaja o situaciji?

SVEDOK ERMOLAEV: Izvori su bili samo dodatni podaci koji su kasnije dobijeni od vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija vezano za ovaj ili onaj cilj.

SUDIJA ORIE: Znači, odgovor je da?

SVEDOK ERMOLAEV: Da.

SUDIJA ORIE: Bilo je i drugih izvora. Molim vas, nastavite, gospodine Kehoe.

SVEDOK ERMOLAEV: Ali mislim samo na vojne posmatrače Ujedinjenih nacija. Ne...

SUDIJA ORIE: U redu. Ono što nam kažete jeste da su to bili dodatni izvori, ali to su izvori vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija...

SVEDOK ERMOLAEV: Da.

SUDIJA ORIE: ...iako nisu sadržani u dnevnim izveštajima o situaciji?

SVEDOK ERMOLAEV: Tačno.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite, gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A kakve druge forme su koristili ti drugi izvori? Izvori informacija, koji drugi izvor informacija su koristili... koju formu su koristili, izvinite?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Dakle, tokom ovog sastanka, 14. i 15. avgusta, u svakom slučaju pre mog odlaska, svi vojni posmatrači Ujedinjenih nacija, uključujući i one razmeštene na hrvatskoj strani, sastali su se, i Steinar je izdao novo naređenje. Dakle... i po prvi put smo imali vojne posmatrače Ujedinjenih nacija koji su bili raspoređeni na toj strani bivše zone razdvajanja. Počeli su da učestvuju .. tako da smo prerasporedili sve naše snage samo da bismo mogli da pratimo čitava područja. Znači, zapravo, dozvolite mi da tako kažem, timovi su posmatrali u skladu sa ovim novim zonama razdvajanja ili zonama odgovornosti svakog tima. Steinar je postavio vođe timova. Nije bilo novih područja odgovornosti. Oni su trebali da šalju takve podatke u štab.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A to su bili oni isti timovi koji su navedeni ovde u dokaznom predmetu Tužilaštva broj P68 ...

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da. Tako da možemo da vidimo tim Šibenik i druge timove, uprkos činjenici da to u početku nisu bile njihove zone odgovornosti. Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine, vraćamo se na dokazni predmet Tužilaštva broj P98, na ove brojeve - ko je naredio da se ove statističke kompilacije stave zajedno? Da li je to HRAT ili štab vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija u Zagrebu? Ko je to naredio? Ponovo to vidimo na ekranu. Sudski poslužitelj je vratio na ekran.

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ja se ne sećam datuma. Ne sećam se datuma.

SUDIJA ORIE: Gospodine Ermolaev, možete li ... pitanje je bilo ko je to naredio. Ako gospodina Kehoea bude zanimalo da zna kada je to naređeno...

SVEDOK ERMOLAEV: U redu.

SUDIJA ORIE: Onda se, molim vas, prvo usredsredite na pitanje: ko je to naredio? Ako znate?

SVEDOK ERMOLAEV: Da. U redu.

SUDIJA ORIE: Ako ne znate, recite nam.

SVEDOK ERMOLAEV: U redu. Dakle, kao prvo, održan je jedan sastanak sa odeljenjem za civilne poslove i organizacijom Human Rights Watch, i mislim da gospodin Forand nije bio tamo, jer je to bila nova misija sektora. Mislim da on nije bio tamo prisutan. Dakle... i tokom nekoliko sastanaka koje smo vodili, a u skladu sa instrukcijama iz Zagreba od 13. septembra 1995. godine, dozvolite mi da kažem, vodeća snaga u tom procesu bila je kancelarija za civilna pitanja Ujedinjenih nacija, i oni su dali preporuke o tome šta su vojni posmatrači Ujedinjenih nacija trebali da rade tamo, a onda naknadno sam zatražio da se urade pripreme, i kada je Steinar stigao, taj rad je započeo, da.

ADVOKAT KEHOE: Molim samo jedan trenutak.

(Odbrana se savetuje)

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, vi ovde kažete ...

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, dozvolite meni.

ADVOKAT KEHOE: Svakako, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Sada ste jasno objasnili da je bilo nekoliko sastanaka i da su se stvari promenile, i tako dalje. I rekli ste da su počele pripreme, a zatim se Steinar vratio i rad je onda započeo. I dalje ne znam ko je dao instrukcije, ko je izdao naređenje da se napravi ova kompilacija. Znam ko je pripremio. Znam kada je počelo. Znam puno toga, ali ne i odgovor na pitanje. Ako znate, molim vas, recite nam. Ako ne znate, takođe nam recite. Ili - da li je to bio neki organ koji je to naredio, ma šta to bilo, ali...

SVEDOK ERMOLAEV: Pa, bilo kakve aktivnosti koje smo započeli, a zatim realizovali, a bilo je naređeno, u takvom konkretnom slučaju, dozvolite mi da kažem, od štaba vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija u Zagrebu, tako da smo samo diskutovali o ovim novim funkcijama, a Steinar je bio u kontaktu sa načelnikom vojnih posmatrača, vezano za te zadatke i kako da se to radi na odgovarajući način.

SUDIJA ORIE: U redu.

SVEDOK ERMOLAEV: Ali konačno naređenje za aktivnosti vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija je u potpunosti izdavala naša vrhovna komanda. Mislim na štab vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija u Zagrebu, da.

SUDIJA ORIE: Vi ste to, znači, inicirali. Dobili ste zeleno svetlo iz vaše komande. Da li je dobro shvaćeno?

SVEDOK ERMOLAEV: Pa, da, za predloge kako da se to planira. Kada smo vodili sastanke sa osobljem za civilne poslove i osobljem organizacije Human Rights Watch, mi smo pripremili naše predloge kao i obično.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite, gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle ... izvinjavam se. Dakle, gospodine, rekli ste u dokaznom predmetu Tužilaštva broj P97 da je 13.000...

ADVOKAT KEHOE: Ako mogu da vratim taj dokazni predmet na ekran, gospođu sekretarko. To je dokazni predmet Tužilaštva broj P97.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U prvom paragrafu kažete: "Od 13. septembra 1995. godine, od 18.232 kuća i 24 sela i zaseoka koje su proverili vojni posmatrači Ujedinjenih nacija, više od 13.600 kuća bilo je sasvim ili delimično uništeno i spaljeno posle *Operacije Oluja*."

TUŽILAC RUSSO: Izvinjavam se, časni Sude, samo želim da dam ispravku. Zapravo, radi se o 240 sela, a ne o 24.

ADVOKAT KEHOE: Žao mi je. Izvinjavam se, izvinjavam se. Prihvatam ispravku. Apsolutno tačno. Radi se o 240 sela. Malo sam ubrzao. Hvala vam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, rekli ste u toku vašeg svedočenja juče ... to je bilo juče, na stranici broj 2.323, u redovima od 16 do 18... oprostite, počinje u 13. redu: "Dakle, uloga vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija, ako sam dobro shvatio pitanje, u vezi kršenja ljudskih prava, nije bila deo misije koju smo tamo imali. Vi morate to jasno da shvatite. Dakle, to je bio razlog zašto smo imali podređenu funkciju. A ako i kada bismo nešto otkrili, mi bismo to prijavili timu za ljudska prava..." Da li se sećate da ste to rekli, gospodine?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Sećam se.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi ste učestvovali u onim večernjim sastancima sa HRAT-om svakodnevno, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ja lično nisam učestvovao svaki dan, ali u početnoj fazi sam učestvovao, ali tada je to bilo naše - i onda smo pridodali neke ljude tamo. Nisam siguran da su sve vreme, mislim na ceo mesec, ili kad god, u večernjim

satima, kada su održavani sastanci kancelarije za civilne poslove - prisustvovali predstavnici vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija. Nisam sasvim siguran u to.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, gospodine, da li se sećate gospodina Edwarda Flynnna? On je bio svedok Tužilaštva ovde 11. aprila 2008. godine, i bio je koordinator za ljudska prava u Sektoru Jug?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I on je rekao, to je na stranici broj 1.314 i nastavlja se na 1.315 stranici, u 24. redu sledeće. Pitanje: "U određenom trenutku, vaši HRAT timovi su imali večernje sastanke. Da li je to tačno?" Odgovor: "Da." Pitanje: "Kao deo tih večernjih sastanaka, da li su prisustvovali predstavnici vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija?" Odgovor: "Da." Pitanje: "Da li se sećate nekog konkretnog od vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija ko je prisustvovao tim sastancima?" Odgovor: "Izvinjavam se, da li mogu da pogledam svoju beležnicu?" Pitanje: "Svakako." Odgovor: "Oprostite, izvinjavam se, ne mogu to lako da pronađem, ali sećam se pukovnika Sethsuna i takođe pukovnika Ermolaeva." Možda je pogrešio vaš čin, ali nije prezime Ermolaev. Bila je samo jedna osoba sa prezimenom Ermolaev u Sektoru Jug. Da li je to tačno?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Preći ćemo na pitanje u 12. redu... zapravo, idemo malo niže, na 16. red. Pitanje: "Da li su vojni posmatrači Ujedinjenih nacija dolazili na večernje sastanke HRAT-a i da li su vam ikada rekli da su, na primer, izbrojali 11.000 spaljenih kuća?" Odgovor: "Ne, ne po mom sećanju." Pitanje:

"To je broj koga biste se vi setili, zar ne?" Odgovor: "Mislim da bih." Gospodine Ermolaev, kada ste vi išli na te sastanke, vi ili pripadnici vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija, zašto nije prijavljeno koordinatoru HRAT-a, gospodinu Flynnnu, da je toliki broj kuća bio spaljen?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Dakle, pre svega, verujem da je on zaboravio moj čin i pravo ime, a i ja sam njegovo. Dakle, ovde možemo da vidimo činjenicu da sam ja lično u ime štaba vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija obavestio štab vojnih posmatrača u Zagrebu... a možete da vidite da smo obavestili: HRAT, PAO, [Public Affairs Office], UN CIVPOL u Sektoru Jug. Ne znam kako da potvrdim da sam ih informisao. To znači da su svi oni koji su pobrojani ovde odmah dobili takav izveštaj.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, vi kažete da ste vi, u stvari, obavestili gospodina Flynnna i timove HRAT-a o broju kuća koje su vojni posmatrači Ujedinjenih nacija izbrojali kao spaljene ili uništene? Vi ste ga informisali o tome?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da. Vidimo i na osnovu ovog dokumenta da mu je on bio upućen. Tako da sam malo iznenađen ovim što sam sada čuo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Hajde da se ponovo vratimo na stranicu broj 1315, svedočenje gospodina Flynnna. On u 23. redu odgovara: "Znam da su vojni posmatrači Ujedinjenih nacija vršili pregled i da su brojke bile visoke. Ali kao što sam već rekao, kada iznosim svoju ličnu procenu, trudim se da budem u tim procenama suzdržan. Ne

sećam se bilo kakve rasprave u vezi sa ovakvim brojkama kada sam ja bio prisutan. Ne sećam se takvih brojki."

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Niko nije mogao da diskutuje o takvim brojkama dok izveštaj nije bio gotov, zato što niko nije imao predstavu o tome kakva je slika onoga što se događalo u Sektoru Jug do onog datuma dok sve to nije iskombinovao zaduženi oficir i kada je bilo izdato. Kao drugo, gospodin Flynn, a mi smo blisko s njim saradivali, bio je aktivno uključen u svoj rad na terenu i imao je svoje zamenike koji su putovali po području, tako da je i kod njih mogao da postoji nekakav lanac komandovanja. Ali meni je čudno da ovo čujem.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, gospodine, da nastavimo na stranici broj 1316. Pitanje u 3. redu glasi: "Pa, da porazgovaramo onda o čemu ste razgovarali na sastancima HRAT-a na kojim su prisustvovali vojni posmatrači Ujedinjenih nacija. Ako su oni ipak izbrojali 11.000 uništenih kuća, da li bi to bilo nešto o čemu biste razgovarali na noćnim sastancima HRAT-a?" Odgovor: "Da." Pitanje: "Dakle, vi nam kažete da tokom vremena dok ste vi bili tamo, pretpostavljam, do 16. Septembra...", uzgred budi rečeno, vaš izveštaj je od 13. septembra "...vojni posmatrači Ujedinjenih nacija na sastancima nisu rekli da su izbrojali 11.000 spaljenih kuća?" Odgovor: "Jedino se sećam i izveštavao sam o tome šta smo videli nekog određenog dana. Ne sećam se da smo razgovarali o podacima koje ste vi izneli." Dakle...

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Šta je ovo? Ne razumem šta ...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: To je svedočenje gospodina Flynna.

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ah, u redu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, gospodin Flynn je bio osoba kojoj ste vi trebali da pružite informacije o stanju ljudskih prava, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Dozvolite mi da vam objasnim, kada govorimo o gospodinu Flynnu. To je dobro pitanje koje ste pokrenuli. Tim za ljudska prava, uglavnom, bar u ovoj fazi do 15. avgusta kada sam bio tamo, jer tada je, zapravo, znate, Steinar išao na ove sastanke i nisam imao sa njim neposredne veze, pa zato ne mogu da komentarišem da li ga je Steinar obavestio o tome ili ne. Ali, da se vratimo na osobu kojoj smo trebali da se obezbedimo informacije o ljudskim pravima i lanac komandovanja i da niko nije obelodanio da takav lanac komandovanja izveštava štab vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija u Zagrebu. Drugo, vidimo da se ovaj izveštaj upućuje mom komandantu, načelniku vojnih posmatrača, kao i načelniku civilnih poslova u Sektoru Jug. Dakle, linija komandovanja je bila ista. Ali kada je reč o informacijama na terenu, treba imati na umu da je on imao samo jedno vozilo. I jedina mesta u koja je on zalazio su mesta za koja je čuo da je došlo do ubistava ili do nekih incidenata na groblju, i on je tamo provodio dane i nedelje. A mi smo očekivali da on obiđe i u neka druga područja koja je trebalo da istraži. Međutim, on nije mogao, niti ga je ikada zanimalo da li postoje operativne aktivnosti vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija ili bataljona. Jer on je, pre svega, bio usredsređen na svoju vlastitu misiju, na svoj zadatak, a to je, da sprovede jednu ozbiljnu procenu slučajeva kojima se on bavio.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Ermolaev, da pređemo na drugu temu. Skrenuo bih vam ponovo pažnju na dokazni predmet Tužilaštva broj P111. Ovaj dokazni predmet je izveštaj o situaciji od 7. avgusta 1995. godine. U ovom dokumentu nema paginacije, ali mislim da nam je potrebna 4. stranica ovog dokumenta.

ADVOKAT KEHOE: I molio bih da pogledamo gde piše "Zona odgovornosti Jordanskog bataljona". Tu piše sledeće: "Dana 7. avgusta jedinice Hrvatske vojske su ušle u Uzelac...", i onda se tu navodi koordinata "...a zatim su se uputile prema Nablisi..." izvinjavam se "...Nabulsi", sa istim komentarem o koordinatama " Hrvatska vojska se kreće prema bosanskoj granici." Da li je to vaš komentar, gospodine?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ne, ne, ne. Nisam nikada svojim rukama dotakao bilo kakve izveštaje bataljona, ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Međutim, činjenica je da su jedinice Hrvatske vojske 7. avgusta išle u Bosnu, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ne sećam se.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ne sećate se. Pa, da pogledamo ... koliko stranica pre toga. Idemo jedan, dva, tri ... pet stranica pre toga, i to bi trebalo da je dokument koji nosi ERN oznaku R1059163. To bi trebalo da je deo istog izveštaja.

ADVOKAT KEHOE: Možemo li da se vratimo četiri ili pet stranica unazad, na gornji deo stranice gde piše: " Ne može biti garantovano..." Trebalo bi da je to sledeća stranica. U redu. Izvinjavam se. Samo trenutak...

(Odbrana se savetuje)

TUŽILAC TIEGER: Časni Sude, oprostite.

SUDIJA ORIE: Izvolite, gospodine Tieger?

TUŽILAC TIEGER: Izgleda da bi to trebalo da bude 8. stranica dokumenta koji je sada na ekranu.

ADVOKAT KEHOE: Tako je.

TUŽILAC TIEGER: To je stranica čija se ERN oznaka završava brojevima 9578.

ADVOKAT KEHOE: Ja imam drugačiju ERN oznaku. Puno vam hvala, gospodine Tieger.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: E sad, u vrhu stranice kaže se: "Delegaciji Sektora Jug...", da li to vidite "...rečeno je da su vojna i civilna policija preuzele kontrolu nad Kninom, a poslednje dve brigade napustile su Knin 6. avgusta." Da li je to u skladu sa onim informacijama koje ste vi dobili?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Pa, prema ovome je jasno šta je rečeno delegaciji Sektora Jug. Dakle, meni je jasno da je ovde reč o informaciji koju smo mi dobili, ali ona nije potvrđena.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada, bez prolaska kroz sve te izveštaje o situaciji koji slede, ali tokom nekoliko narednih nedelja počev od 6. i 7. avgusta, vaši vojni posmatrači Ujedinjenih nacija su pratili pokrete trupa Hrvatske vojske, zar ne? Ili bi to moglo da bude brže, ako vam nešto pokažem. Dozvolite mi da vam pokažem dokazni predmet Tužilaštva broj P120, i to prvu stranicu tog dokaznog predmeta.

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da li vi želite da sugerišete da su vojni posmatrači Ujedinjenih nacija pratili kretanja hrvatskih trupa ili šta?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, zar nisu?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Nisu?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ne, apsolutno nisu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dobro, dobro, idemo dalje. Mislim, idemo na dokazni predmet Tužilaštva broj P120, na prvu stranicu. To su najvažniji događaji koje ste vi napisali. Vidite li gde stoji: "Jordanski bataljon izvestio je o pokretu trupa u Bosnu."

ADVOKAT KEHOE: Sada bih molio da se predoči sledeća stranica, sledeća stranica ovog dokumenta. Ne, to je verzija na BHS-u. Dakle, sledeća stranica u ovom dokumentu. I molio bih da pogledamo pod oznakom malo *a*. To je izveštaj patrole vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija štabu. Možemo to da pročitamo. Tu piše, na primer, u drugom paragrafu: "Konvoj od 15 vojnih kamiona sa oko 300 vojnika krenuo je ka severu." Ako se pomerimo nadole dva paragrafa, stoji: "Ambulantna kola, četiri puta manje vozila Hrvatske vojske sa oko 200 vojnika krenuli su, verovatno, prema Bosni". To stoji u dokaznom predmetu Tužilaštva broj P120. Idemo sada na dokazni predmet Tužilaštva broj P122. Časni Sude, imajte poverenja u mene - da neću da prolazim kroz svaki pojedinačni dokument ovde. Oni govore sami za sebe. Samo želim da nešto razjasnim sa svedokom. Sigurno neću prolaziti kroz sve dokumente.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, dokazni predmet Tužilaštva broj P122 je procena višeg vojnog posmatrača od 17. avgusta 1995. godine: "Nastavlja se gomilanje snaga Hrvatske vojske u istočnom delu sektora, što ukazuje na moguću ofanzivu na području Drvara" i navodi se koordinata "ovo je najverovatnije deo veće operacije." Dakle, gde se nalazi Drvar, gospodine?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Vidite, ne bih želeo da komentarišem procenu višeg vojnog posmatrača, pukovnika Steinera i šta je napisao i kakve je zaključke izveo.

SUDIJA ORIE: Gospodine Ermolaev, gospodin Kehoe nam je skrenuo pažnju a delimično i vama o tome šta piše u izveštajima o situaciji. Ali nije postavio nijedno

pitanje o tome. Jednostavno pitanje koje vam je postavio bilo je: gde se nalazi Drvar?
Molim vas, recite nam, gde se nalazi.

SVEDOK ERMOLAEV: Znae, ne mogu da se setim svakog grada.

SUDIJA ORIE: U redu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, gospodine, dozvolite mi da vam pomognem. Zar se Drvar ne nalazi u Bosni?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Pa, mislim da sam rekao da ne mogu da se setim u ovom trenutku.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, rado bih prošao kroz sve izveštaje o situaciji, gospodine, ali stvarno nemamo vremena. Da li vaše svedočenje pred Pretresnim većem glasi da vojni posmatrači Ujedinjenih nacija nisu pratili pokrete trupa Hrvatske vojske tokom avgusta i septembra meseca?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Samo da se vratimo na vaše pitanje, jer ste ga promenili.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada vam postavljam ovo pitanje. Postavio sam vam pitanje i možete sami da ga pročitate sa ekrana, ili mogu da vam ponovim.

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Promenili ste pitanje. Vaše prvo pitanje je bilo...

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, postavili ste slično pitanje, ne baš isto, a onda ste naveli čitav niz primera, gde ste vi, očigledno, zaključili da je bilo posmatranja pokreta trupa, a onda ste malo drugačije formulisali pitanje. Od svedoka se ne traži da nadugačko i naširoko komentariše u čemu su razlike u formulaciji, ali svedok može da skrene pažnju na razliku koju ste koristili pri formulaciji i takođe može sada da odgovori na ovo pitanje, a ukoliko se razlikuje u odnosu prethodno pitanje, može, mada vrlo kratko, da objasni gde su razlike, ali ne u detalje. Molim vas, nastavite.

SVEDOK ERMOLAEV: U redu. Izvinjavam se. Samo dve rečenice. Dakle, moj odgovor glasi: naš novi zadatak je bio da obezbedimo nadgledanje humanitarne situacije na terenu, što je novi zadatak vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija, ali niko nije poništio glavni zadatak vojnih posmatrača u Kninu, ili u bilo kom drugom mestu. Niko nam nije rekao da ne pratimo vojnu situaciju na terenu, jer zato Savet bezbednosti Ujedinjenih nacija i poziva pripadnike vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija - da nadgledaju vojnu situaciju, i zato je humanitarni zadatak bio potpuno nov zadatak za nas. Nismo bili obučeni da to radimo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine, vaše svedočenje ... juče ste na 2.291 stranici, u 15. Redu, rekli: "To je bio glavni cilj u ovim pregovorima, jer smo mi jasno shvatili da se mandat koji smo imali okončao." I ...izvinite ... jedini mandat koji ste vi od

tog trenutka imali bio je da ispitujuete ili obavljate nadzor kršenja ljudskih prava u skladu sa sporazumom Šarinić-Akashi. Zar to nije tačno?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa...

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: To je potpuno netačno. I imajte u vidu strukturu komandovanja Ujedinjenih nacija. Oni odlučuju šta treba da se radi i kako, to nije ni vaše ni moje područje odgovornosti, kakve zadatke treba izdavati osoblju Ujedinjenih nacija.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, gospodine, ako ste vi u vašem jučerašnjem svedočenju rekli da se vaš mandat okončao, šta onda?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Dakle, ono što mogu konkretnije da navedem jeste da je mandat da nadgledamo zonu razdvajanja fizički bio završen zbog događaja koji su se odigrali, i da budem konkretan, spomenuo sam zone razdvajanja. Hvala.

ADVOKAT KEHOE: Molim da se predoči dokazni predmet Odbrane broj D28.

SUDIJA ORIE: Dok čekamo da se pojavi dokument, gospodine Kehoe, imate još samo pet minuta.

ADVOKAT KEHOE: U redu, časni Sude.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine, želim da pogledate ovo. To je sporazum Šarinić-Akashi koji je potpisan 6. avgusta 1995. godine. A tu se pominje produžetak aktivnosti Ujedinjenih nacija u onome što su nekada bili Sektor Jug i Sektor Sever. U ovom sporazumu ne postoji ništa što bi dozvoljavalo vojnim posmatračima Ujedinjenih nacija da prate kretanje personala i opreme Hrvatske vojske, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ovo...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I možemo da pogledamo drugu stranicu i da to pročitamo.

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ovo što gledamo je dodatni sporazum uz mandat vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija, jer njega niko nije poništio. Dakle, ovo je dodatak uz osnovni mandat aktivnosti UNCRO-a koji smo imali u području.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, vaše svedočenje glasi da je vaš mandat i dalje trajao i da ste povrh toga dobili zadatak da pratite kršenje ljudskih prava?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Sačekajte trenutak. Mi smo zvanično referisali komandi Ujedinjenih nacija. General Forand je podnosio izveštaj komandi UNCRO-a u Zagrebu, a ja sam, takođe, podnosio izveštaje preko svog lanca komandovanja, tako da smo smatrali da su bataljoni vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija bili prisutni u novim područjima, i tako dalje. Tako da nismo zvanično dobili nikakvo naređenje iz vrhovne komande da treba da prestanemo sa svojim aktivnostima u sklopu onog mandata koji je potpisan od strane predsednika Tuđmana. To je vrlo jednostavno. Da sam dobio... da

sam dobio takvo uputstvo – *Prekini svoju aktivnost i idi kući*, ja bi odmah povukao svoje vojne posmatrače Ujedinjenih nacija. Hvala.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, nemam više pitanja.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Kehoe. Gospodine Russo, da li želite dodatno da ispitujete svedoka?

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, imao bih samo nekoliko kratkih pitanje uz vaše dopuštenje?

SUDIJA ORIE: Izvolite.

TUŽILAC RUSSO: Hvala vam. Gospođo sekretarko, molim vas da nam predočite dokazni predmet Tužilaštva broj P147. I molim vas da nam pokažete 7. stranicu tog dokumenta ... izvinjavam se, molim 6. stranicu. I molim da se uveća gornji deo stranice. Hvala.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC RUSSO

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Ermolaev, postavljana su vam pitanja u vezi sa ovim dokumentom, konkretno postavljeno je pitanje koje se odnosi na paragraf koji se nalazi na prethodnoj stranici o operativnoj odgovornosti generala Čermaka... izvinjavam se... o neoperativnoj odgovornosti generala Čermaka. Hteo bih da vam skrenem pažnju na tačku broj 2, gde piše sledeće: "U skladu sa naređenjem Ministarstva odbrane, jedino generali Gotovina i Čermak mogu direktno da ostvaruju kontakte sa međunarodnim organizacijama. Svi ostali zvanični kontakti moraju da idu preko hrvatskih oficira za vezu. Zbog toga nije neophodno da međunarodne organizacije imaju spisak imena odgovornih i/ili komandujućih oficira Hrvatske vojske." Molim vas da objasnite Pretresnom veću, da li je neko od vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija pokušao da utvrdi ko je odgovoran za ono što se radi u Sektoru Jug?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Pa, zapravo ja nikada nisam postavljao takva pitanja, jer je od samog početka, od mog prvog susreta sa Čermakom i informacija je navedena ovde, za mene je on bio glavna osoba sa kojom smo mi saradivali i to za sva pitanja u Sektoru Jug, ne samo u Kninu, gde je otvoreno uzgajalište ribe, već o čitavoj situaciji u Kninu, i videli smo svuda ono što je jasno potvrđivalo da je on bio zadužen za sve odgovore i sve aktivnosti koje su izvršavane zvaničnim putem preko Čermaka, da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: U redu. Hvala.

TUŽILAC RUSSO: Molim da se sada predoči dokazni predmet Odbrane broj D50.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Ermolaev, da li se sećate da vam je ovaj dokument pokazan kada vas je unakrsno ispitivao, čini mi se, gospodin Cayley, a ovo je dokument Ministarstva unutrašnjih poslova kojim se zahteva prikupljanje informacija o zločinima koje su počinjeni u Sektoru Jug. Hteo bih da vas pitam: da li se Ministarstvo unutrašnjih poslova ikada obratilo vama ili drugim vojnim posmatračima Ujedinjenih nacija da traže informacije koje ste vi u to vreme prikupljali?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Nikada od nas nije traženo da prezentiramo podatke. A prvi put kada su nas za nešto zamolili bilo je pismo generala Čermaka, gde je napisao da on ne zna ništa o takvim aktivnostima u zoni svoje odgovornosti. Tako... mi smo se stalno pitali - kome bi trebalo da se upute takva pitanja. Na primer, ako se nađe srpsko stanovništvo u nekom selu. Dakle, ko će brinuti o njima? Ko će im obezbediti hranu, vodu? Tako da su vojni posmatrači Ujedinjenih nacija, delimično koliko smo mogli... mi smo ih snabdevali. Dobijali smo hranu od Međunarodnog komiteta Crvenog krsta, i odnosili u sela. Kasnije kada je CIVPOL Ujedinjenih nacija postepeno to preuzeo i, kao što sam već rekao, počeli su neke zajedničke operacije civilne policije sa hrvatskom policijom, ali to se desilo kasnije, mislim, negde u septembru, da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Da li je hrvatska policija ikada zatražila da obavi razgovor sa vašim vojnim posmatračima Ujedinjenih nacija vezano za bilo koje od krivičnih dela koja ste vi prijavili?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Pa, ne sećam se slučaja kada su razgovarali, i posebno, mislim, u ovakvim osetljivim pitanjima, kada vojni posmatrači Ujedinjenih nacija ili međunarodna zajednica ili, na primer, *Nemačka televizija*, dakle kada su oni dolazili i videli takva kršenja ljudskih prava, konkretno paljenje kuća i i tako dalje, odmah su drsko i fizički napadnuti od strane predstavnika hrvatske policije, ili ako je bila mešovita patrola. Dakle, u zavisnosti od mesta gde su oni bili. Mogu da kažem, barem do vremena kad sam bio tamo. Ne mogu da kažem... ali sigurno je bilo nekih mesta, i želim da bude jasno, gde mi nismo imali apsolutno nikakvih problema sa hrvatskom policijom. Ali generalno, ono čega se ja sećam, jeste da smo svaki dan dobijali takve izveštaje.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Mislim da ste pogrešno razumeli moje pitanje...

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Oh, izvinjavam se.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: ...gospodine Ermolaev. Ono što sam pokušavao da saznam jeste: da li je ili nije hrvatska policija u sprovođenju istraga bilo kog od krivičnih dela koja su prijavili vaši vojni posmatrači Ujedinjenih nacija, da li su oni obavili razgovore sa vašim vojnim posmatračima Ujedinjenih nacija kao svedocima tih krivičnih dela, kao deo istrage hrvatske policije?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Časni Sude, mislim da ovde ne postoji dovoljna osnova. Mislim da bi prvo trebalo da se vidi da li su vojni posmatrači Ujedinjenih nacija izveštavali direktno hrvatsku policiju. Po mom shvatanju, to je trebalo preko lanca komandovanja da se šalje u Zagreb, a onda bi Zagreb to trebalo da vrati na lokalni nivo.

SUDIJA ORIE: U redu. Dakle...

SVEDOK ERMOLAEV: Dakle, bila su dva...

SUDIJA ORIE: Samo trenutak, samo trenutak. Da, nedostatak osnove bi bio samo kad se radi o izveštavanju vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija. Ali pitanje je, gospodine Ermolaev, da li su vaši vojni posmatrači ikada imali direktne razgovore sa hrvatskom policijom vezano za događaje, uključujući i kršenja ljudskih prava koja su prijavljivali, kao svedoci tih događaja? Da li je hrvatska policija ikada došla i rekla: "Želeli bismo da razgovaramo sa gospodinom A ili sa gospodinom B" ili "Molim vas, pokušajte da pronađete ko je bio svedok tog i tog događaja, kako bismo obavili razgovor sa njim"?

SVEDOK ERMOLAEV: Ne. Barem koliko se ja sećam, ne.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite, gospodine Russo.

SVEDOK ERMOLAEV: To je bio nesporazum, izvinite.

TUŽILAC RUSSO: Gospođo sekretarko, molim vas da nam predočite dokazni predmet Tužilaštva broj P63.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Ermolaev, postavljeno vam je više pitanja o tome ko je naredio pokretanje istrage u vezi sa spaljenim kućama i osobama koje su ostale. Zamoliću vas da pogledate ovaj dokument i pre svega, recite mi da li se sećate, da li ste ikada ranije videli ovaj dokument. Da počnemo odatle.

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ne mogu da se setim ovog dokumenta.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: U redu. Ako pogledamo datum na dokumentu, to je 17. avgust 1995. godine, da li možete da nam kažete ko je bio viši vojni posmatrač u to vreme?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Pukovnik Steiner.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala.

TUŽILAC RUSSO: Nemam više pitanja, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Russo. Ima li dodatnih pitanja?

ADVOKAT KEHOE: Ne, časni Sude.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Ne, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine Ermolaev, Pretresno veće nema više pitanja za vas. To znači da je ovim završeno vaše svedočenje. Želimo da vam se zahvalimo što ste došli i što ste odgovarali na pitanja strana u postupku i Pretresnog veća. Pretresno veće vam želi ne

samo siguran put kući, već i povratak na vreme, kako biste stigli da prisustvujete proslavi.

SVEDOK ERMOLAEV: Puno vam hvala.

SUDIJA ORIE: Gospodine poslužitelju, molim vas, ispratite svedoka iz sudnice.

(svedok napušta sudnicu)

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretarko, mislim da smo se pozabavili svim dokaznim predmetima, tako da nema potrebe... mi nemamo nijedan otvoren dokument označen za identifikaciju za ovog svedoka. Da li postoje neke proceduralne stvari, bilo koja druga proceduralna pitanja kojima moramo da se pozabavimo u ovom trenutku? Ako ne, završavamo sa radom do četvrtka, 1. maja, u 9.00 časova ujutro. Gospođo sekretarko, da li je u pitanju ista sudnica? U istoj sudnici. Da.

Sednica je završena u 16.40 h

Nastavlja se u četvrtak, 1. maja 2008. godine u 9.00 h.

